

MULTIAN KUNNAN

TALOUSARVIO 2023

JA SUUNNITELMAVUODET 2024-2025

KH: 28.11.2022 § 210

KV:12.12.2022 § 38

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	3
Kunnanjohtajan katsaus talousarviovuoteen 2023	3
TALOUSARVION SÄÄNTÖPERUSTA, RAKENNE JA SITOVUUS	8
Sääntöperusta	8
Alijäämien kattamisvelvollisuus	8
Talouden tasapainotustoimenpiteet	10
Rakenne	11
Talousarvion sitovuus	11
TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN STRATEGIA	13
Strategian arvot:	13
Strategian tavoitteet ja toimenpiteet:	13
TALOUSARVION 2023 PÄÄPAINOPISTEET	15
Vuoden 2023 talousarvion suunnitteluraami	15
Talousarvion pääpainopisteet	15
Toimintatuotot	15
Toimintakulut	16
Verotulot	19
Valtionosuudet	19
Vuosikate ja ali-/ylijäämä	20
Talousarviokauden riskit	20
HENKILÖSTÖOSA	21
KUNTAKONSERNI	24
Kuntakonsernin tavoitteet	24
TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	25
Multian kunnan perustiedot	25
KONSERNIHALLINTO JA -PALVELUT	26
KUNNANVALTUUSTO	26
TARKASTUSLAUTAKUNTA	27
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	27
LUPALAUTAKUNTA	27
KUNNANHALLITUS	28
HALLINTOPALVELUT	30
ELINVOIMAPALVELUT	33
PALVELUJEN TOIMIALUEET	35
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA	35

Sivistystoimen hallinto.....	36
Joukkoliikennepalvelut	37
Perusopetus.....	37
Muu koulutus.....	39
Varhaiskasvatus	39
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	42
Vapaa-aikapalvelut	44
TEKNINEN TOIMIALA	46
Yhdyskuntasuunnittelu.....	47
Ympäristöpalvelut.....	50
Pelastustoiminta.....	52
Liikenneväylät ja yleiset alueet.....	53
Tilapalvelut	55
Vesihuolto.....	57
LASKELMAT	59
TULOSLASKELMA (ulkoinen), ilman perusturvan osuutta	59
TULOSLASKELMA (ulkoinen), sisältäen perusturvan osuuden	60
TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025	61
RAHOITUSOSA	64
LAINAKANNAN MUUTOKSET	65
INVESTOINTIOSA.....	66
INVESTOINTITÄULUKKO 2023 (2024-2025).....	66
LASKENNALLINEN MUU TASEYKSIKKÖ	67
KUNNAN ORGANISAATIOKAAVIO 2023.....	68

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

Kunnanjohtajan katsaus talousarviovuoteen 2023

Multian kunta siirtyy koko kuntakentän kanssa vuoden 2023 alusta uuteen aikaan, kun vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä ja kustannuksista siirtyy uusille hyvinvointialueille. Jatkossa kunnan oman toiminnan menojen ennustettavuus tulee olemaan hallitumpaa sote-palveluiden rahoitusvastuun jälkeen ja kunta voi keskittyä paremmin uuden roolin mukaisiin ydintehtäviin: elinvoiman ja sivistyksen luomiseen.

Kunnan henkilöstömäärä on vuoden 2023 alusta noin 60 henkilötyövuotta. Kunnan palveluksesta siirtyy Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Keurusseudun Ateria ja tukipalvelut Oy:n palvelukseen noin 60 henkilötyövuotta.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa korostuu tilinpäätösvoiton 2022 sekä tulevien talousarviovuosien 2024 ja 2025 talousarvioinnin epävarmuus. Hyvinvointialueen käynnistymisen 1.1.2023 vuoksi sairaanhoitopiirin alijäämä on katettava vuoden 2022 lopussa ja sen suuruuteen liittyy vielä epävarmuustekijöitä. Muutoin vuoden 2023 talousarvio on kuitenkin voitu laatia varmemmilla tiedoilla. Verotuloennuste pitää ensi vuoden osalta melko hyvin paikkansa nykyisellä arviolla ja valtionosuudet on ensi vuoden osalta määriteltävä melko lopullisiksi.

Meneillään oleva Ukrainan sota aiheuttaa epävarmuustekijöitä kunnan taloussuunnitteluun. Sodan aiheuttama energiakriisi sekä yleinen hintojen- ja korkojen nousu saattaa nostaa kunnan sähkön ja lämmön kustannuksia arvioitua enemmän. Lisäksi sota voi aiheuttaa vaikeuksia yrityksille ja työllisyyteen ja sitä kautta verotuloihin.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä Multian kunnan taseessa oli vielä kattamatonta alijäämää 21 723,42 euroa. Tavoitteena on, että alijäämä tulee katetuksi vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Kuntien tuloveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisen seurauksena. Multian kunnallisveroprosentti on ensi vuonna 9,36 prosenttia. Kiinteistöveroprosentit säilytetään vuoden 2022 tasossa. Ennusteen mukaan kunnan vuoden 2023 kiinteistöverotuloihin on tulossa 6,8 prosentin kasvu. Sen sijaan ennusteiden mukaan kunnan valtionosuudet laskevat -85 %, kunnallisverotulo -47 % ja yhteisövero -20 % vuoteen 2022 verrattuna.

Kunnan talousarvio vuodelle 2023 on 37 966 euroa ylijäämäinen. Kunnan vuosikate on 438 146 euroa, joka riittää kattamaan poistot. Kunnan investoinnit ovat olleet useita vuosia hyvin järkevällä tasolla talouden kantokykyyn nähden. Vuoden 2023 investointien suuruus on 438 990 euroa. Investoinneilla rakennetaan muun muassa Hallinmäen ja Teppolanniemen kaava-alueiden infraa, sekä vähennetään kunnan rakenteiden ja laitteiden korjausvelkaa. Suurin yksittäinen investointi on Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n osakkeiden ostaminen (186 990 €).

Käyttötalouden menojen osalta suuri kertaluonteinen kustannuserä tulee olemaan kesällä 2023 tapahtuva vanhan koulun purku (arvio 420 000 €)

Työllisyystilanne on vuoteen 2023 lähdetessä kohentunut korona-aikaa edeltävää tasoa paremmaksi. Eräillä yksityissektorin aloilla on havaittavissa osaajapulaa. Julkisella puolella työvoimapula riivaa erityisesti sotea ja varhaiskasvatusta. Multian tai Keski-Suomen väkimäärä ei riitä ratkaisemaan olemassa olevaa työvoimapulaa, vaan tarvitaan lisää muualta muuttavia ihmisiä.

Multian kunta on sijoittanut merkittävästi lapsiin ja nuoriin uuden koulun rakentamisen myötä. Uusi koulu on osoittanut tarpeellisuutensa ja toimivuutensa. Tämä näkyy muun muassa työ ja opiskeluviihtyvyyden lisääntymisenä, sekä kuntaan muuttaneiden lapsiperheiden määrässä. Myös muun palvelurakenteen toiminnan kehittäminen ja ylläpitäminen ovat ensiarvoisen merkittäviä hyvinvointi- ja vetovoimatekijöitä.

Kaiken kaikkiaan, vaikka Ukrainan sodasta, ja hyvinvointialueuudistuksesta aiheutuvat muutokset eivät ole kokonaisuudessaan konkretisoituneet, katson Multian tulevaisuutta luottavaisin silmin. Kunnalla ei ole pitkäaikaista velkaa, palvelut ovat hyvässä kunnossa ja sitoutuminen kunnan kehittämiseen on vahva. Tulevana talousarviovuonna palveluiden jatkumisen turvaamiseen tarvitaan päämäärätietoinen ja kehitysmuuntoinen yhteistyö käynnistyvän hyvinvointialueen kanssa.

Arto Kummala

kunnanjohtaja

Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

BKT:n arvioidaan kasvavan Suomessa 1,4 % vuonna 2022. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on nostanut energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintoja hyvin nopeasti. Siitä seurannut kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi. Ulkomaankauppa Venäjän kanssa hiipuu ja viennin kasvu hidastuu. Lisääntynyt epävarmuus siirtää investointeja tulevaisuuteen. BKT:n kasvu hidastuu 1,1 prosenttiin vuonna 2023 ja jatkaa maltillista 1,3 prosentin kasvua seuraavana vuonna.

Koronakriisin helpotettua ja talouden ripeän kasvun myötä julkisen talouden rahoitusasema on kohentunut. Alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna, mutta alkaa sen jälkeen uudelleen kasvaa. Kun nimellinen BKT kasvaa nopeasti, julkinen velka tasaantuu suhteessa BKT:hen tänä ja ensi vuonna. Kun nimellisen BKT:n kasvu hidastuu ja valtionhallinnon, paikallishallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä pysyy suurena, velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen.

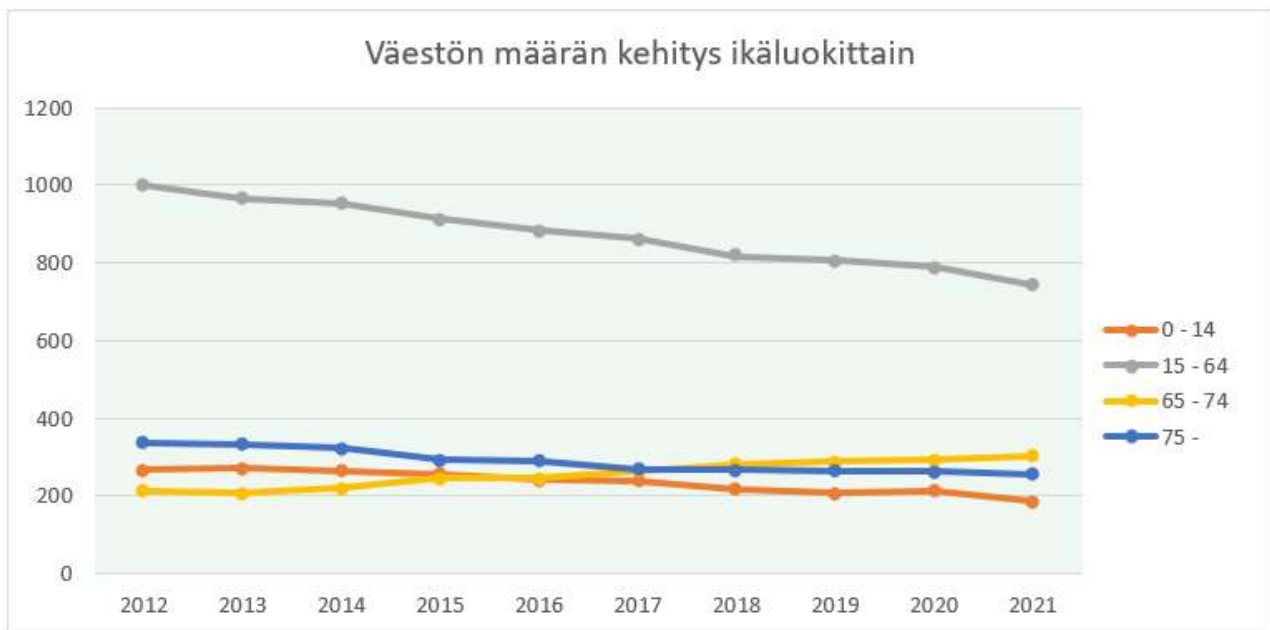
Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa, energian hinnan nousu ja siitä johtuva inflaation maailmanlaajuinen kiihtyminen varjostavat maailmantalouden näkymiä. Lisäksi sodan aiheuttama viljakasvien hinnan nousu aiheuttaa huolta ruokapulasta erityisesti kehittyvissä talouksissa. Maailmantalouden kasvu hidastuu laajalti viime vuoden nopean kasvun jälkeen ja on 3,1 % vuonna 2022 ja 3,0 % vuonna 2023. Maailmantalouden kasvu on hidastunut noin kahdella prosentilla aiemmista ennusteista.

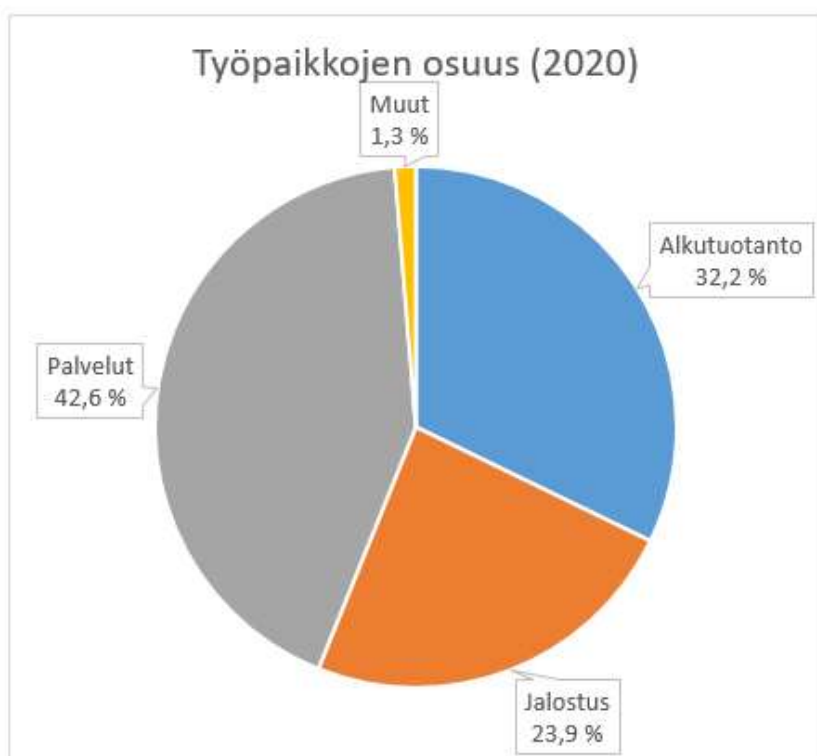
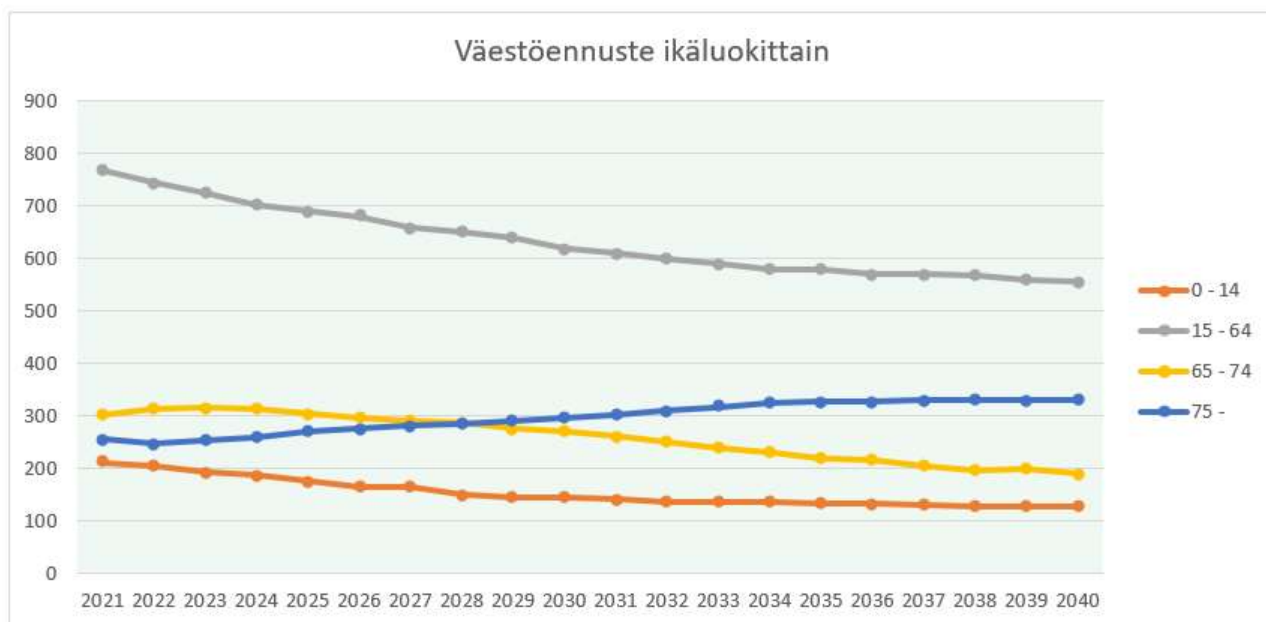
Euroalueen talous kärsii sodasta merkittävästi. Lähiaikojen näkymät ovat hyvin epävarmoja ja ennakoivat indikaattorit viittaavat hidastuvaan kasvuun. Odotukset rahapolitiikan kiristymisestä ja kuluttajien varovaisuus hidastavat talouskasvua edelleen ensi vuonna.

Yksityinen kulutus kasvaa hitaasti lähivuodet. Kiihtyvä inflaatio leikkaa kotitalouksien ostovoimaa ja kulutusmahdollisuuksia. Kuluttajien heikentynyt luottamus oman taloudenpitonsa edellytyksiin voi siirtää kulutusta myöhempään ajankohtaan. Työllisyyden kasvu pitää kuitenkin yllä kotitaloussektorin reaalityloja ja nollaan painuva säästämisaste tukee kulutusta tänä vuonna.

Julkinen talous jatkaa vahvistumista tänä vuonna ripeän verotulojen kasvun sekä koronaepidemian vuoksi tehtyjen tukitoimien auttamana. Vuonna 2022 julkisen talouden alijäämä on noin 1,4 % suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden vahvistuminen pysähtyy ensi vuoteen ja alijäämä alkaa sen jälkeen kasvaa, kun talouden ja työllisyyden kasvu hidastuu. Keskipitkällä aikavälillä alijäämä asettuu noin 1,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen, mikä on noin 5,3 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla. (Lähde Valtiovarainministeriön julkaisuja 2022:51)

Asukkaat ja Työpaikat

31.9.2022 Multian työvoiman määrä oli 593, joista työllisiä 536 ja työttömiä 59 henkilöä. Työttömyysaste oli 9,9%. Omassa kunnassa työssäkävien osuus on 59 %. Alueen ulkopuolelta Multialle tulevien työntekijöiden osuus on 47%.

Multian kunnan työpaikkaomavaraisuus (tilastokeskus 2020) on 105 %.

TALOUSARVION SÄÄNTÖPERUSTA, RAKENNE JA SITOVUUS

Sääntöperusta

Kuntalain 410/2015 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja käyttää kunnan päätösvaltaa. Kuntalain §:n 110 mukaan *"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.*

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kunta- jaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Kuntalaki pyrkii parantamaan suunnittelun asemaa kunnan päätöksenteossa toiminnan ja talouden ohjausvälineenä. Kuntalain mukaisessa taloussuunnittelussa korostetaan toiminnan ja talouden tiivistä yhteyttä, taloudellisten resurssien merkitystä sekä suunnittelun realistisuutta. Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja – suunnitelman tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa.

Taloussuunnitelma ja talousarvio ovat valtuuston toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Muut toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomais toimintaa käyttösuunnitelmilla. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston talousarviossa ja – suunnitelmassa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Alijäämien kattamisvelvollisuus

Kuntalaki tiukentui alijäämän kattamisvelvollisuuden osalta 1.5.2015 voimaan tulleessa kuntalaissa (410/2015). Pykälän muutettu sääntö tuli voimaan 1.3.2019. Alijäämät tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tai muutoin kunta joutuu arviointimenettelyn piiriin.

Alijäämien kattamisvelvollisuus ulotettiin koskemaan myös kuntayhtymiä. Arviointimenettelyä sovellettiin ensimmäisen kerran vuonna 2017 vuosien 2015 ja 2016 konsernitilinpäätöksiin kertyneisiin alijämiin ja konsernitilinpäätöksistä laskettaviin tunnuslukuihin. Kuntalain mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään

1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,00 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti,
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla,
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovellettiin ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään.

Kuntalain 1.12.2020 voimaan tulleen säännöksen (110 a §) mukaan kunnan ja kuntayhtymän on mahdollista hakea alijäämän kattamiskauteen pidennystä. Pidennystä voi hakea, jos kunta tai kuntayhtymä ei pysty koronaepidemiasta aiheutuvien poikkeuksellisten ja tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi kattamaan taseeseensa kertynyttä alijäämää säädetyssä neljässä vuodessa.

Valtiovarainministeriö voi myöntää hakemuksesta kaksi vuotta lisää aikaa alijäämän kattamiselle. Toisin sanoen alijäämä on tällöin katettava säädetyin neljän vuoden sijaan kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lähtien. Alijäämän kattamiskauden pidentämistä ei voi hakea, jos alijäämän kattaminen on vaikeutunut jostain muusta syystä kuin koronaepidemiasta. Tämä säädös on väliaikaisesti voimassa 1.12.2020–31.12.2025.

Valtuusto hyväksyi Multian kunnan päivitetyn talouden tasapainottamissuunnitelman valtuustossa 14.12.2020. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä Multian kunnan taseessa oli vielä kattamatonta alijäämää 21 723,42 euroa.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

Multian kunnan taloudentasapainotusohjelma on esitetty alla olevassa taulukossa:

Multian kunta

Talouden tasapainotuksen toimenpideohjelma 2021-2024

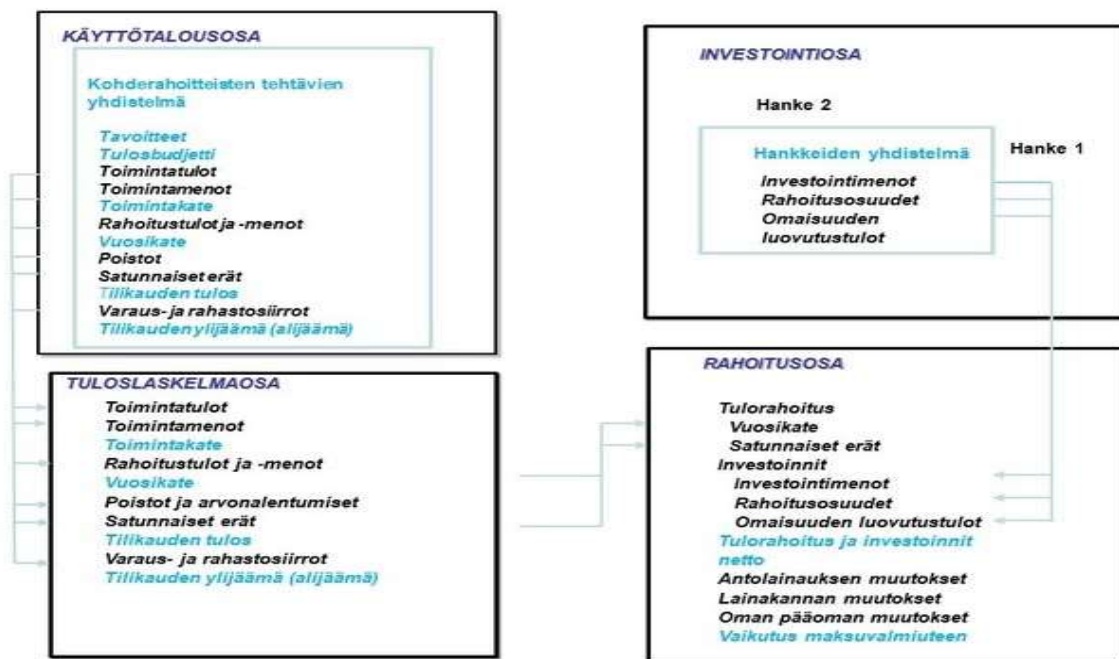
Tasapainotusraami, joka sisältää kertyneen kum. alijäämän

TASAPAINOTUSOHJELMA 2021-2024

Lautakunta	Tulosalue	Toimenpide	2021	2022	2023	2024	Säästöt yht.
Kunnanvaltuusto	Lautakunnat	Lautakuntien organisoiminen	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
		Veropohjan leventäminen	51 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00	204 000,00
			56 000,00	56 000,00	56 000,00	56 000,00	224 000,00
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut	Henkilöstöruokailun tukemisen poistaminen	1 800,00	1 800,00	1 800,00	1 800,00	7 200,00
		Palkanlaskennan toimintojen digitalisointi	8 400,00	4 200,00			12 600,00
		Toimintakustannusten minimointi	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
		Henkilöstömitoituksen tarkistaminen	37 700,00	37 700,00	37 700,00	37 700,00	150 800,00
	Aluekeittiö						
Kunnanhallitus yht.			57 900,00	53 700,00	49 500,00	49 500,00	210 600,00
Perusturva	Sosiaalipalvelut/hal	Kierrätyspisteen aukioloajan supistaminen	5 300,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	22 400,00
	Vammaispalvelut	Vammaisten työtoimintakeskuksen palvelumyynnin tehostaminen	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
	Vanhuspalvelut	Henkilöstömitoituksen tarkistaminen					
		*Kotihoidossa	55 000,00	49 000,00	49 000,00	49 000,00	196 000,00
		*Palveluasumisessa	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	180 000,00
		*Muissa vanhuspalveluissa	9 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	75 000,00
		*Tukipalveluissa	59 200,00	57 200,00	57 200,00	57 200,00	230 800,00
Perusturvan toimiala yht.			178 500,00	183 900,00	183 900,00	183 900,00	730 200,00
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	Henkilöstömitoituksen tarkistaminen	35 830,00	52 560,00	52 560,00	52 560,00	193 510,00
		Henkilöstömitoituksen ja tuntikehysten tarkistaminen	34 000,00	53 250,00	72 500,00	72 500,00	232 250,00
	Peruskoulutus	Koulukyytien erillisjärjestelystä luopuminen	7 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	49 000,00
		Kotikuntakorvausten palautuminen			14 410,00	14 410,00	28 820,00
		Maksujen ja taksojen tarkistus ei lakisääteisten toimintojen osalta	700,00	700,00	700,00	700,00	2 800,00
		Palvelujen ostojen pienentyminen	7 150,00	7 150,00	7 150,00	7 150,00	28 600,00
	Kulttuuripalvelut	Henkilöstömitoituksen tarkistaminen			7 200,00	7 200,00	14 400,00
		Maksujen ja taksojen tarkistus ei lakisääteisissä palveluissa	1 500,00	1 500,00	3 000,00	3 000,00	9 000,00
		Aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden hankintarajan sopeuttaminen	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	19 600,00
		Uuden koulun kustannusvaikutus, päivähoidon kehityskustannukset	-76 233,00	-71 666,00	-71 666,00	-38 333,00	-257 898,00
Sivistystoimen toimiala yht.			14 847,00	62 394,00	104 754,00	138 087,00	320 082,00
Tekninen toimi	Tilapalvelut	Henkilöstömitoitus	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	160 000,00
	Tilapalvelut	Palvelujen ostot	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	6 000,00
	Tilapalvelut	Palvelujen ostot	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
	Vesihuolto	Perusmaksun korotus	6 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	42 000,00
	Vesihuolto	Käyttömaksun tarkistus	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	32 000,00
Teknisen toimen toimiala yht.			65 500,00	71 500,00	71 500,00	71 500,00	280 000,00
Tasapainotustoimenpiteiden vaikutukset yhteensä			372 747,00	427 494,00	465 654,00	498 987,00	1 764 882,00

Multian kunnan talousarvio on laadittu nettomääräisenä ja sitovuustasona käytetään ulkoisia toimintalukuja. Sisäiset kustannukset on myös budjetoitu sisäisten vuokrien osalta, mitkä esitetään talousarviossa laskennallisina erinä. Taloussuunnitelma on laadittu kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi.

Talousarvio 2023 on laadittu uudistetun palvelurakenteen mukaiseksi. Perusturvan toimiala ja teknisen toimen pelastustoiminta siirtyvät hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Poukaman aluekeittiö yhtiötetään 1.2.2023 alkaen Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:ksi, minkä vuoksi ruokapalvelut on poistettu palvelurakenteesta. Uusi organisaatiorakenne otetaan käyttöön vuoden ensimmäisestä päivästä lukien hyvinvointialueen siirtymäsäädöksen mukaan. Tulosalueet ovat kunkin toimialan alla jaoteltu yhtä monelle sitovuustasolle. Tulosalueet on esitetty talousarviossa toimialojen yhteydessä sekä organisaatiokaaviossa.

Talousarvion sitovuus

Toimintatuotot ja toimintakulut (määrärahat ja tuloarviot)

Valtuusto vahvistaa käyttötalousosassa sitovana tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet, määrärahan ja tuloarvion. Valtuusto vahvistaa investointiosassa sitovan määrärahan hankekohtaisena. Määrärahat ovat talousarviossa sitovina ulkoisin erinä. Talousarviossa esitetään kuitenkin myös sisäiset erät ja näiden toteutumaa tulee seurata osavuosisikatsauksien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Tuloarvio on valtuuston toimielimelle asettama tulotavoite.

Toimialan ja investoinnin hankekohtainen määräraha on sitova valtuustoon nähden.

Toimialan tai johtokunnan käyttösuunnitelmalla asettamat tavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viranhaltijaa ja työntekijää.

Tulosalueet ovat toimintatuloissaan ja –menoissaan sitovia kunnanhallitukseen nähden

Toimintayksikön/Kustannuspaikan toimintatulot- ja toimintamenot ovat sitovia kunnanhallitukseen nähden.

Toiminnalliset tavoitteet, perustelut ja tunnusluvut

Talousarvion yleisperustelut ovat informatiivisia.

Sitovia ovat tavoitekorteissa määritellyt toiminnalliset tavoitteet, määrätavoitteet tai tavoitteelliset toimenpiteet. Sitovuudet on merkitty joko valtuustoon tai kunnanhallitukseen nähden sitoviksi. Muilta osin talousarvion tiedot ovat perustelutietoja ja toimialojen tulee noudattaa perusteluissa kuvattua toimintalinjaa.

Toimialatasoinen sitovuus

Kunnanhallituksen ja toimialojen sitovuustaso on tulosityksikötaso. Toimielimen käyttötaloussuunnitelmalla hyväksymät tavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viranhaltijaa ja työntekijää.

Taloussuunnitelma

Talousarvion ensimmäinen vuosi on aina sitova. Muiden vuosien osalta taloussuunnitelma on ohjeellinen.

Talousarvion noudattaminen ja muuttaminen

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää sitovuustasojen mukaisesti kunnanhallitus tai valtuusto. Talousarviomuutokset on tehtävä talousarviovuoden aikana.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpano-ohjein toimialojen ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus päättää sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Myös viranhaltijoiden tulee tarkistaa käyttötaloussuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimielimen hyväksymää tulosityksikön käyttösuunnitelmaa. Mikäli toimialojen talousarvioehdotukseen ei ole tullut muutoksia, käyttötaloussuunnitelmaa ei tarvitse viedä uudelleen käsiteltäväksi. Hankinnoissa noudatetaan kunnan hankintaohjetta.

TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN STRATEGIA

Talousarvio on valmisteltu kunnanvaltuuston 7.5.2019 §:ssä 33 päätöksen perusteella uusitun strategian pohjalta. Multian kunnan strategian visiona on olla;

Erityisen hyvä Multia - Luonnon rauhassa, palveluiden läheisyydessä elää onnellisia kuntalaisia elinvoimaisessa ja itsenäisessä kunnassa, jossa yhteisöllisyys ja inhimillisyys ovat voimavaroja.

Strategian arvot:

Luonto

Yhteisöllisyys

Eteenpäin suuntautuneisuus

Luotettavuus

Yhdenvertaisuus

Talousarviossa 2023 määritellyt valtuuston nähden sitovat ja strategian tavoitteisiin ja toimenpiteisiin pohjautuvat tulosaluekohtaiset toimenpiteet, on laadittu strategian ja sen tavoitteiden ja toimenpiteiden pohjalta.

Strategian tavoitteet ja toimenpiteet:

Tasapainoinen kuntatalous:

- Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen
- Veropohjan leventäminen uusien asukkaiden ja yritysten houkuttelemisella
- Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö
- Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella
- Yhteistyön lisääminen palveluiden tuottamisessa ja hankinnoissa

Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään:

- Luontokohteiden kehittäminen ja vaaliminen
- Metsätalouden ja metsäelinkeinojen tukeminen
- Lähiruoan ja luonnontuotteiden hyödyntäminen
- Konkreettisia toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi
- Matkailun kehittäminen ja markkinoinnin parantaminen

Elämän mielekkyyden mahdollistaminen:

- Yhteisöllisyyden kehittäminen
- Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen
- Taiteen ja kulttuurin vaaliminen
- Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen
- Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työtteen ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa

Elinvoimaisuuden parantaminen:

- Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen
- Yritteliäisyyden ja yritysten toiminnan tukeminen
- Etätyön mahdollistaminen ja tietoliikenneyhteyksistä huolehtiminen
- Hyvästä tieverkostosta kiinnipitäminen
- Kehitetään keinoja uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi paikkakunnalle

TALOUSARVION 2023 PÄÄPAINOPISTEET

Vuoden 2023 talousarvion suunnitteluraami

Kunnanhallituksen antaman talousarvion suunnitteluraamin mukaan talousarvio tuli laatia ylijäämäisenä, henkilöstökulujen kasvuna huomioitiin 2,0 % ja muutoin suunnitteluraamina käytettiin vuoden 2022 talousarvion lukuja huomioiden tasapainottamisohjelman toimenpiteet. Raamissa on otettu huomioon hyvinvointialueen vaikutukset kunnan talouteen. Investoinnit tuli suhteuttaa poistotasoon huomioiden, että vuosikate riittää kattamaan poistot.

Talousarvion pääpainopisteet

1.1.2023 toimintansa aloittava hyvinvointialue tulee viemään suuren osan kunnan rahoituksesta. Vuoden 2023 valtionosuudet ovat valtiovarainministeriön esityksen mukaan ensi vuonna 882 590 euroa, mikä tarkoittaa 5 037 970 euron (-85 %) laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Kun Multian 22 %:n tuloverosta 12,64 % siirtyy hyvinvointialueelle, kuntaan jää tuloveroista 9,36 %. Kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuonna 2022. Multialle ennustetaan tulevan verotuloja 3 750 000 euroa eli 2 164 000 euroa (-37 %) vähemmän kuin vuonna 2022.

Seuraavissa tekstiosioissa myös vuoden 2022 vertailuarvoista on poistettu perusturvan osuus. Vertailuvuoden 2022 kokonaisbudjettiin esitetään kuitenkin erillisissä kaavioissa ja taulukoissa, jotta hahmotettaisiin perusturvan vaikutus budjetissa.

Ulkoiset toimintatuotot kasvavat hyvinvointialueen sekä Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n maksamien vuokratulojen myötä 183 %:a ollen 778 890 euroa. Ulkoiset toimintakulut ovat ennusteessa 5 641 074 euroa, missä on kasvua edelliseen talousarvioon verrattuna 15 %:a. Tämä johtuu pitkälti vanhan koulun kasvaneista purkukustannuksista, sähkön ja lämmityksen kustannusten noususta sekä ulkoisina ateriapalveluina ostettavista aterioista koululle ja päiväkodille. Aikaisemmin omien ateriapalveluiden tulosvaikutus on ollut nolla, kun se vuonna 2023 ulkoiselta toimijalta ostettuna on arviolta noin -175 000 euroa. Kulupuoli on muilta osin karsittu minimiin, jotta talousarviosta saatiin ylijäämäinen. Rahoitustuottojen ja -kulujen (-6 530 €) jälkeinen vuosikate on 438 146 euroa, mikä on 94 % vuoden 2022 talousarvion vuosikatetta pienempi. Poistojen ollessa 400 180 euroa, tilikauden tulosennusteeksi jää 37 966 euroa.

Valtiokonttorin lainat on maksettu loppuun vuonna 2022. Kuntatodistusta on nostettu vuoden 2022 marraskuussa 300 000 €, mikä on kuitenkin tarkoitus maksaa pois joulukuun 2022 loppuun mennessä. Muuta lainaa Multian kunnalla ei ole, joten lainakanta tulee olemaan tilinpäätöshetkellä nolla. Vuoden 2023 investointeja varten kunnan on kuitenkin otettava lainaa koko investointimäärälle, sillä vuosikate ei tule niihin riittämään. Tämä on huomioitu myös korkokuluissa.

Toimintatuotot

Vuoden 2023 talousarviossa ulkoisia toimintatuottoja on ennakoitu kertyväksi 1 453 160 €. Näistä metsämyyntituloja on arvioitu olevan metsäsuunnitelman mukaisesti 100 000 euroa ja tonttien myyntituloa 50 000 euroa.

Myyntituotot ovat lähes vuoden 2022 tasolla. Suurin yksittäinen alentava vaikutus (-17 500 euroa) on työterveyshuollosta saatavan korvauksen puolittuminen henkilöstön puolittumisen vuoksi. Tämä on kirjattu ilman kustannuspaikkajakoa, minkä vuoksi vertailuarvossa on myös perusturvan osuus.

Maksutuottojen 61 prosentin lasku johtuu maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönotosta. Rahamääräisesti tämän vaikutus vuoden 2022 talousarvioon verrattuna on -42 000 euroa. Summa olisi joka tapauksessa laskenut huomattavasti edellisvuoteen verrattuna nousseiden tulorajojen vuoksi, joten negatiivista rahallista vaikutusta suurempana pidetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen poistamisen positiivista vaikutusta kunnan imagoon.

Tuet ja avustukset ovat kutakuinkin vuoden 2022 tasossa ollen 107 200 €. Luku sisältää kaksivuotisen esiopetuksen avustuksen, koulun hankkeita sekä etsivä nuorisotyön avustuksen. Palkkatukia ja koulutuskorvauksia ei olla budjetoitu, sillä niiden määrää ei pystytä arvioimaan ennalta. Niitä tullaan kuitenkin hakemaan mahdollisuuksien mukaan.

Muut toimintatuotot nousevat Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n sekä hyvinvointialueen maksamista vuokrista sekä hyvinvointialueen maksamasta sähköstä johtuen 76 % ollen 778 890 euroa. Tähän lukuun on huomioitu myös Jämsän kaupungin maksama osuus äylomakehankkeen palkkakuluista sekä Petäjäveden kunnan maksama osuus (50 %) uuden hyvinvointikoordinaattorin palkkakuluista. Käyttöomaisuuden myyntiin on budjetoitu vain 20 000 euroa, sillä myytävää omaisuutta kunnalla ei juurikaan ole.

	TA 2022	TA 2023	MUUTOS (€)	MUUTOS (%)
Myyntituotot	558 270	538 720	-19 550	-4 %
Maksutuotot	72 550	28 350	-44 200	-61 %
Tuet ja avustukset	111 140	107 200	-3 940	-4 %
Muut toimintatuotot	275 680	778 890	503 210	183 %
ULKOISET TOIMINTATUOTOT	1 017 640	1 453 160	435 520	43 %

Perusturvan ollessa mukana vuoden 2022 talousarvioluvuissa, muutos näyttää seuraavalta:

	TA 2022	TA 2023	MUUTOS (€)	MUUTOS (%)
Myyntituotot	888 280	538 720	-349 560	-39 %
Maksutuotot	466 450	28 350	-438 100	-94 %
Tuet ja avustukset	157 640	107 200	-50 440	-32 %
Muut toimintatuotot	443 710	778 890	335 180	76 %
ULKOISET TOIMINTATUOTOT	1 956 080	1 453 160	-502 920	-26 %

Toimintakulut

Ulkoisten toimintakulujen osuus talousarviossa on yhteensä 5 641 074 euroa, mikä on 734 824 euroa (15 %) enemmän kuin vuonna 2022.

Henkilöstökulujen osuus on 2 700 382 euroa, mikä on 94 272 euroa (4 %) enemmän kuin vuonna 2022. Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti henkilöstökuluissa on varauduttu 2 %:n palkankorotuksiin. Lisäksi vuodelle 2023 on budjetoitu uuden, arviolta 1.3.2023 aloittavan hyvinvointikoordinaattorin palkkakuluihin si-
vukuluineen 40 000 euroa. Tästä puolet laskutetaan Petäjäveden kunnalta ja tämä tulo on huomioitu muissa toimintatuotoissa. Varhaiskasvatukseen palkattaville lastenhoitajille (yksi oppisopimus) on varattu talousarviossa 30 000 euron määräraha. Kaikkia vapautuvia virkoja ja toimia kuitenkin harkitaan ja paikat täytetään vain kunnanhallituksen luvalla.

Palvelujen ostot nousevat vuoden 2022 talousarvioon verrattuna 382 727 euroa (25 %). Palvelujen ostoissa (1 944 777 €) on mukana vanhan koulun purkamiskuluja 420 000 euroa. Vuonna 2022 tähän oli varattu

350 000 euroa, mutta nousseiden kustannusten vuoksi purku on ensi vuonna huomattavasti kalliimpaa. Keuruseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:ltä ostettaviin ravitsemispalveluihin on varattu 230 000 euroa. ICT-palveluiden osuus nousee vuoden 2022 talousarvioon verrattuna 45 000 euroa. ICT-kulut ovat nousseet jo vuoden 2022 aikana, joten budjetti tullaan ylittämään. Lisäksi useimpien ohjelmistojen kulut nousevat vuoden alusta 5 - 7,5 %. Koulukuljetusten osuuteen on myös varauduttu syyslukukauden osalta hintojen korotuksiin 15 000 eurolla.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 178 595 euron (38 %) korotus johtuu suurimmaksi osaksi sähkön ja lämmityksen hintojen korotuksista. Hyvinvointialue maksaa sähkön toteutuneen mukaisesti Multian kunnalle ja tämä on huomioitu muissa toimintatuotoissa.

Avustuksiin on varattu 133 000 euroa, mikä on 15 000 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Korotus johtuu lasten kotihoidon tuen noususta sekä 10 000 euron lisäyksestä yksityistieavustuksiin.

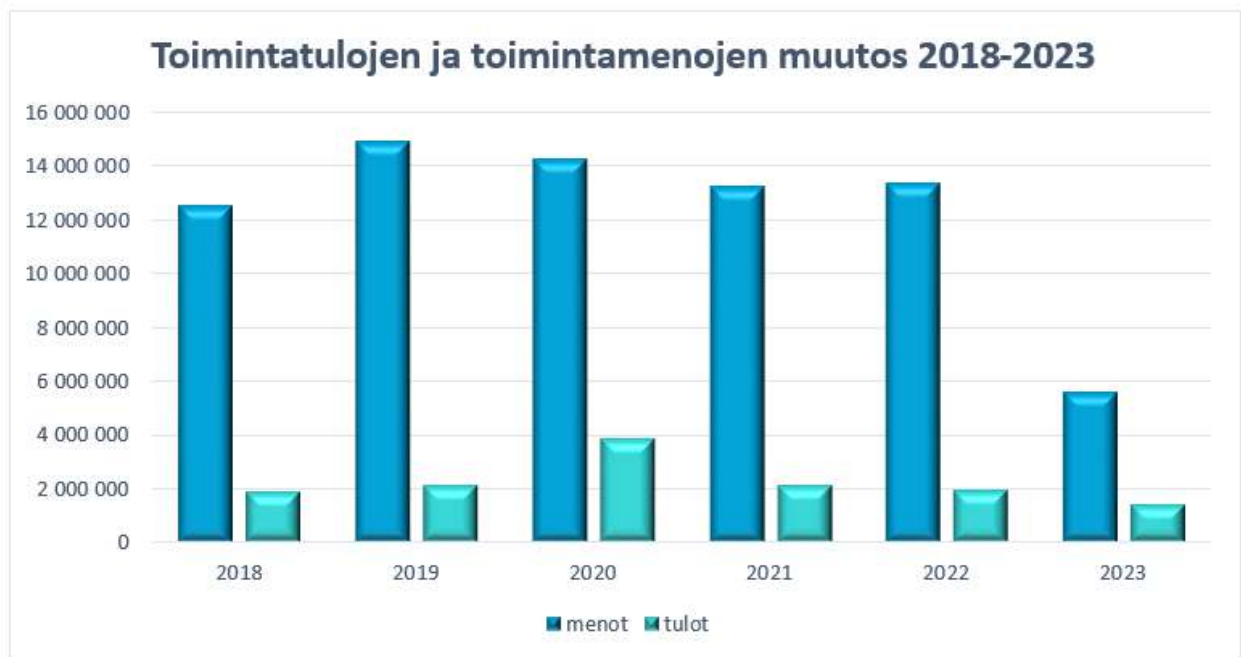
Muihin toimintakuluihin on varattu 217 780 euroa, mikä on 64 230 euroa (42 %) enemmän kuin edellisvuonna. Suurin vaikutus korotukseen on uuden koulun leasing-vuokralla sekä kiinteistöverolla, jotka ovat yhteensä noin 160 000 euroa.

Korko- ja rahoituskuluihin on varattu 10 000 euroa silmällä pitäen lainan nostoa vuoden 2023 investointeja varten.

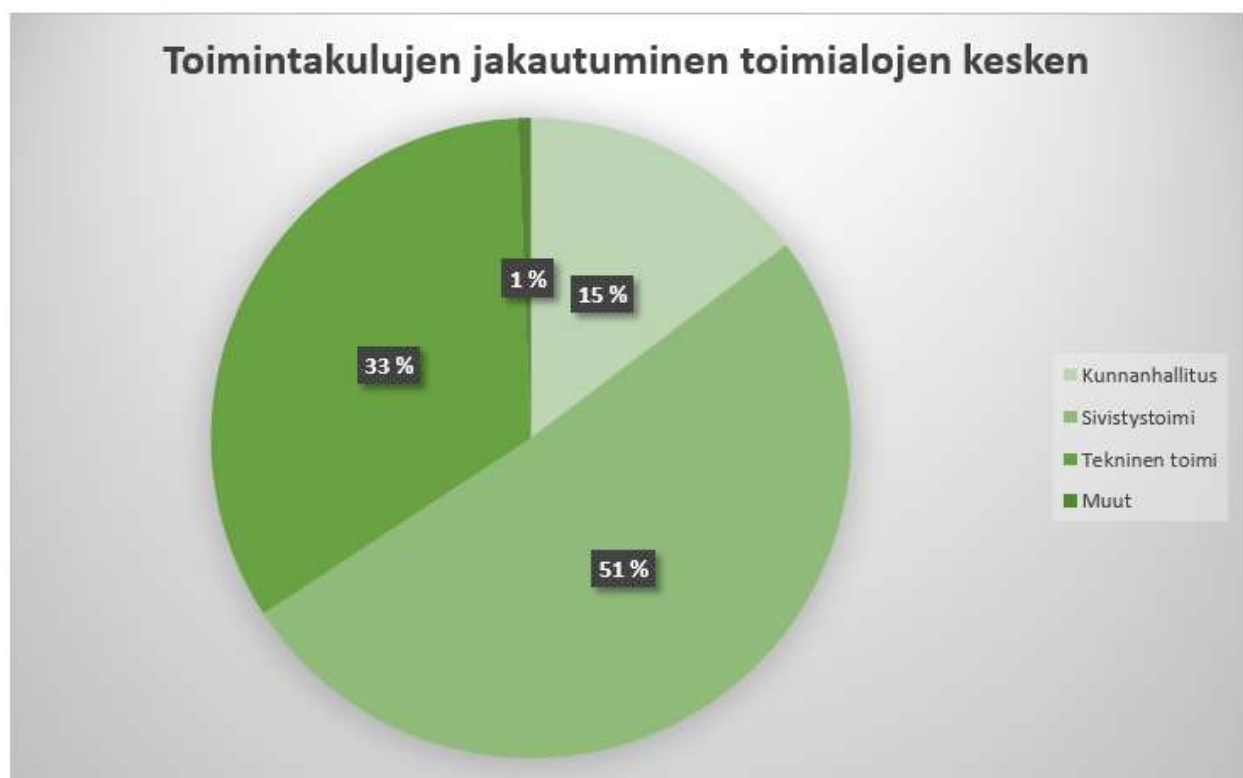
	TA 2022	TA 2023	MUUTOS (€)	MUUTOS (%)
Henkilöstökulut	2 606 110	2 700 382	94 272	4 %
Palvelujen ostot	1 562 050	1 944 777	382 727	25 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	466 540	645 135	178 595	38 %
Avustukset	118 000	133 000	15 000	13 %
Muut toimintakulut	153 550	217 780	64 230	42 %
ULKOISET TOIMINTAKULUT	4 906 250	5 641 074	734 824	15 %
Muut rahoitusmenot	2 000	10 000	8 000	400 %
Lainojen lyhennykset	463 530	50 000	-413 530	-89 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	5 371 780	5 701 074	329 294	6 %

Perusturvan ollessa mukana vuoden 2022 talousarvioluvuissa, muutos näyttää seuraavalta:

	TA 2022	TA 2023	MUUTOS (€)	MUUTOS (%)
Henkilöstökulut	5 625 590	2 700 382	-2 925 208	-52 %
Palvelujen ostot	6 429 940	1 944 777	-4 485 163	-70 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	725 900	645 135	-80 765	-11 %
Avustukset	341 400	133 000	-208 400	-61 %
Muut toimintakulut	246 050	217 780	-28 270	-11 %
ULKOISET TOIMINTAKULUT	13 368 880	5 641 074	-7 727 806	-58 %
Muut rahoitusmenot	2 000	10 000	8 000	400 %
Lainojen lyhennykset	463 530	50 000	-413 530	-89 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	13 834 410	5 701 074	-8 133 336	-59 %

Yllä olevassa diagrammissa kuvataan kunnan toimintatulojen ja –menojen muutosta 2018-2023 vuosina. Vuodet 2022-2023 ovat talousarviolukuja.

Yllä oleva taulukko kuvaa toimintakulujen jakautumista toimialojen kesken. Muut -sarakeessa on mukana keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kunnanvaltuuston toimintakulut.

Verotulot

Kuntien verotulot koostuvat kunnallis-, kiinteistö ja yhteisöverosta. Verotuloilla on merkittävä vaikutus talouteen, sillä kunnan ulkoisista tuloista 49,7 % kertyy verotuloista. Talousarvio vuodelle 2023 ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma on laadittu vuonna 2022 käytössä olevalla tuloveroprosentilla, josta on vähennetty 12,64 prosenttiyksikköä Sote-uudistuksen myötä. Näin tuloveroprosentiksi muodostuu 9,36 %. Tuloveroprosentin leikkaus verovuodelle 2023 verovuoden 2022 tasosta tehdään saman suuruisesti kaikilta Manner-Suomen kunnilta. Kiinteistöveroprosentit pysyvät ennallaan. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on 22,45 %. Veroennusteen pohjana on kuntaliiton kuntakohtainen veroennuste.

Ensi vuoden Sote-uudistus leikkaa Multian kunnan verotuloja yhteensä 2,16 miljoonaa euroa. Veroja ennakoidaan kertyvän yhteensä 3,75 miljoonaa euroa, mikä on 37 % vähemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa. Multian kunnan verotuloarvio vuodelle 2023: Kunnallisvero 2 221 000 €, kiinteistövero 469 000 €, yhteisövero 1 060 000 €.

Verotulojen osalta vuosi 2023 arvioidaan suotuisaksi, sillä kuntien taloutta vahvistaa vuonna 2023 noin 1,2 miljardin euron suuruiseksi arvioitu kertaluonteinen ”verohäntä”. Se syntyy, kun osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen veroprosenttien ja jako-osuuksien mukaan. Vuoden 2024 verotulojen ennakoidaan tämän vuoksi olevan 0,8 miljoonaa euroa (2,0 %) edellistä vuotta heikommalla.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet tulevat kunnille laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Sen lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korva-merkitty tiettyjen palveluiden järjestämiseen.

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Veronmenetysten kompensatiot on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentilta vuodesta 2020 alkaen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2023 noin 2,7 miljardia euroa, josta varataan 10 miljoonaa euroa kuntien valtionosuuden harkinnanvaraiseen korottamiseen. Valtionosuus laskee vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 5,2 miljardilla eurolla. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 voimaan tulevasta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta, josta johtuen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siirretään noin 5 miljardia euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Multian kunnan valtionosuudet ovat 882 590 euroa. Laskua vuodesta 2022 on 85 %. Lopullisista laskelmista johtuen valtionosuuksien määrät saattavat vielä muuttua ensi vuoden puolella erityisesti OKM:n valtionosuuden osalta.

Yllä oleva diagrammi kuvaa verotulojen ja valtionosuuksien kehitystä. Vuodet 2022-2023 ovat talousarviolukuja.

Vuosikate ja ali-/ylijäämä

Vuoden 2023 talousarviossa vuosikate on 438 146 euroa ja poistot -400 180 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 37 966 euroa. Taseessa on kertynyttä alijäämää 21 723,42 euroa.

Talousarviokauden riskit

Talousarviokaudelle merkittävän riskin tuo Ukrainan sodan aiheuttama epävarmuus energian ja sähkön hintakehitykseen, sekä yleinen hintojen nousu. Kunnan väestön vähentyminen muodostaa riskin. Asukasluvun väheneminen laskee kunnan elinvoimaa, pienentää verotuloja ja vaikeuttaa työvoiman saatavuutta. Hyvinvointialueen käynnistyminen vuodenvaihteessa pudottaa kunnan tuloja niin verotulojen kuin valtionosuuksien osalta merkittävästi. Rahoituksen riittävyys on tässä kohtaa enemmän kuin epävarmaa. Vanhan koulun purku muodostaa riskin käyttötalouden riittävyydelle. Purkamisen sivutuotteena saatava rakennusmateriaali mahdollistaa kaava-alueiden infran rakentamisen ja aktivoi tonttien myyntimahdollisuutta.

Perustettavan Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n osakkeet sekä ulkoinen ateriapalvelu on ostettava, jotta taataan kustannustehokas lähiruoka lapsille ja nuorille sekä työpaikat Multian aluekeittiön henkilöstölle. Tämä tarkoittaa rahallisesti kuitenkin noin 360 000 euroa lisää kuluja. Muutoinkin kapeassa likviditeettitilanteessa tämä aiheuttaa huolta tulojen riittävyydestä kaikkeen kunnan toimivuuden kannalta tarpeelliseen.

Merkittävä riski Multian kokoiselle organisaatiolle on henkilöstövoimavarojen riittäminen. Henkilöstöresurssit on taloudellisten raamien vuoksi supistettu mahdollisimman pieniksi ja erityisesti johtavien viranhaltijoiden toimiin on yhdistetty useampia eri tehtävänkuvia. Tämä tarkoittaa, että organisaation kestävyys äkillisissä henkilöstömuutoksissa on haavoittuva ja henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen on edellisten vuosien tapaan kriittinen menestystekijä.

HENKILÖSTÖOSA

Henkilöstökulut ovat vuoden 2023 talousarviossa 2 700 382 euroa. Henkilöstökuluissa on varauduttu 2,0 %:n palkankorotuksiin. Perusturvan henkilöstön siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 ja aluekeittiön henkilöstön siirtyessä Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:öön 1.2.2023, kunnan henkilöstön määräksi jää 62,1 henkilötyövuotta. Tämä on 57,2 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2022. Uutena toimena on hyvinvointikoordinaattori, jonka arvioidaan aloittavan 1.3.2023 ja hänen työaikansa jakautuvan puoliksi Multian ja Petäjäveden kesken.

Vuoden 2023 tavoitteina on käyttää joustavasti ja säädöksiä noudattaen erilaisia työsuhdemuotoja, edistää etätyömahdollisuuksia ja panostaa henkilöstön työhyvinvointiin. Kunnassa on aloitettu säännölliset työhyvinvointikyselyt, joita käytetään mittarina työhyvinvointia tarkastellessa. Vakinaisen henkilöstön määrää ja rekrytointitarvetta tarkastellaan aina työntekijän siirtyessä eläkkeelle tai palvelussuhteen päättyessä. Tarkastelua tehdään myös organisaatiomuutosten yhteydessä. Varahenkilön varmistaminen erilaisissa poikkeustilanteissa on jatkuva tavoite. Myös poikkihallinnollisia työnkiertoja tai yhteistyötä hyödynnetään aina kun siihen on mahdollisuus. Kunnanhallitus myöntää täyttöluvan virkoihin ja toimiin. Määräaikaisten toimien täyttämisen edellytyksenä on, että tarvittava henkilöstöresurssi on varattu talousarvioon.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA (henkilötyövuosittain)

<i>Kunnanhallitus</i>	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
<i>Kunnanhallitus</i>			
Kunnanjohtaja	1	1	0
<i>Hallintopalvelut</i>			
Palvelusihteeri	1,5	1	-0,5
Hallintosihteeri	1	1	0
Taluspäällikkö	1	1	0
Laskentasihteeri	1	1	0
Palkkasihteeri 7 kk 60%	0,4	0	-0,4
Järjestelmäsuunnittelija	1	1	0
Hyvinvointikoordinaattori 7 kk 60 %*	0	0,3	0,3
<i>Määräaikaiset</i>			
Projektityöntekijä (hankerahoitteinen 31.10.2023 asti)	0,8	0,8	0
<i>Yhteensä</i>	7,7	7,1	-0,6
* 1.3.2023 alkaen Petäjäveden kanssa 50%/50%			
	TA2022	TA2023	MUUTOS
<i>Aluekeittiö*</i>			
Ravitsemistyönjohtaja	1	0	-1
Suurtaloukokki	5	0	-5
<i>Yhteensä</i>	6	0	-6
<i>Kunnanhallitus yhteensä</i>	13,7	13,1	-6,6

* Aluekeittiö yhtiöitetään 1.2.2023 alkaen

Perusturvan toimiala	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
Sosiaalitoimen hallinto			
Perusturvajohtaja	1	HVA	-1
Sosiaaliohjaaja	1	HVA	-1
Sosiaaliohjaaja-koulukuraattori	1	HVA	-1
Sosiaaliohjaaja	1	HVA	-1
Palvelusihteeri	0,7	HVA	-0,7
Kierrätyspisteen ohjaaja	1	HVA	-1
Määräaikaiset			
Sosiaalityöntekijä	1	HVA	-1
Yhteensä	6,7	0	-6,7
Vammaispalvelut	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
Omakoti			
Ohjaaja	5	HVA	-5
Työtoiminta			
Ohjaaja	0,8	HVA	-0,8
Yhteensä	5,8	0	-5,8
Vanhuspalvelut	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
Palvelukeskus Poukama			
Vanhustyön esimies	0	HVA	0
Vastaava hoitaja	1	HVA	-1
Fysioterapeutti	0,5	HVA	-0,5
Sairaanhoitaja	1	HVA	-1
Hoitaja	17	HVA	-17
Varahenkilöstö	1	HVA	-1
Hoitoapulainen	1	HVA	-1
Palvelusihteeri	0,3	HVA	-0,3
Laitoshuoltaja	1	HVA	-1
Yhteensä	22,8	0	-22,8
Kotihoito			
Kotihoidon vastaava sairaanhoitaja	1	HVA	-1
Palveluohjaaja/sairaanhoitaja	1	HVA	-1
Sairaanhoitaja	1	HVA	-1
Hoitaja	13	HVA	-13
Varahenkilöstö	1	HVA	-1
Yhteensä	17	0	-17
Yhteensä	39,8	0	-39,8
Perusturvan toimiala yhteensä	52,3	0	-52,3

Sivistystoimen toimiala**Koulutoimi**

	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
Rehtori	1	1	0
Koulusihteeri	1	1	0
Koulunkäynninohjaaja	4	4	0
Luokanopettaja	5	5	0
Aineenopettaja	5,5	5,5	0
Erityisopettaja	2	2	0
Sivutoiminen tuntiopettaja	2	2	0

Määräaikaiset

Koulunkäynninohjaaja	0	0	0
----------------------	---	---	---

Yhteensä

20,5	20,5	0
-------------	-------------	----------

TA 2022	TA 2023	MUUTOS
---------	---------	--------

Varhaiskasvatus

Sivistystoimenjohtaja	1	1	0
Varhaiskasvatuksen opettaja	4	4	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	0
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja*	5,3	7	1,7
Perhepäivähoitaja	1	1	0

Yhteensä

12,3	14	1,7
-------------	-----------	------------

* Yksi oppisopimuksella

Vapaa-aikapalvelut

	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
Kirjasto- ja vapaa-aikajohtaja	1	1	0
Kirjastovirkailija	1	1	0
Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja	1	1	0
Etsivä nuoristyöntekijä	1	1	0

Määräaikaiset

Nuorisotilan valvoja*	0	0	0
-----------------------	---	---	---

Yhteensä

4	4	0
----------	----------	----------

*Tuntipalkkainen, max. 7h/vko

Sivistystoimen toimiala yhteensä

36,8	38,5	1,7
-------------	-------------	------------

Teknisen toimen toimiala**Yhdyskuntatekniikka**

	TA 2022	TA 2023	MUUTOS
Tekninen johtaja	1	1	0
Palvelusihteeri	0,5	0,5	0

Tilapalvelut

Rakennustyöntekijä*	1	1	0
Kiinteistönhoitaja	3	3	0
Kirvesmies	1	1	0
Siivooja	3	3	0

Sähköasentaja/laitosmies	1	1	0
Teknisen toimen toimiala yhteensä	10,5	10,5	0
* Aikaisemmin nimellä työnjohtaja			
YHTEENSÄ HENKILÖSTÖ	113,3	62,1	-57,2

Henkilöstömäärät eivät ole verrannolliset vuoden 2022 talousarvion henkilöstösuunnitelmaan. Perusturvan henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023 ja aluekeittiön henkilöstö Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:öön 1.2.2023.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernin tavoitteet

Kuntalaissa annetaan määräyksiä kuntakonsernin taloudesta tilinpäätöksen osalta: *Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.* Talousarvion osalta sitovaa lainsäädäntöä ei ole.

Kuntakonsernin tytäryhteisöille asetetaan tavoitteet valtuuston vahvistaman konserniohjeen mukaisesti. Tavoitteita asetettaessa ja niiden toteutumista arvioitaessa otetaan huomioon osakeyhtiölain määräykset. Konserniohjeella veloitetaan tytäryhteisöjä raportoimaan toiminnastaan. Konserniohjeella ohjataan myös tytäryhteisöjen kunnan edustajien toimintaa ja tavoitteenasettelua heidän toimiessaan kunnan edustajina tytäryhteisöissä. Konsernijohtoon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus arvioi tilinpäätöksen yhteydessä omaa konsernivalvontaansa ja sen kehittämistarpeita. Samalla arvioidaan myös konserniohjauksen kehittämistarpeita. Kunnanvaltuusto voi ohjata tavoitteenasettelua myös vuosittain talousarvioissa. Kunnanhallitus voi lisäksi ohjeistaa kunnan edustajien toimintaa vuoden aikana toiminnallisissa ratkaisuissa.

Seuraavan talousarviovuoden tavoitteiksi asetetaan seuraavia asioita:

Konserniyhteisöjen on toimillaan huomioitava ja tuettava Multian kunnan strategian ja talousarvion toteuttamista. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen ja tiedonkulun parantamiseen ja tehostamiseen. Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee toimia taloudellisesti kannattavasti ja tehostaa kunnan tavoin toimintaansa niiltä osin kuin se on mahdollista. Tytäryhteisöt vastaavat itse omista investoinneistaan ja käyttötalousmenoista, osoittaen emolle vain ne menot mitkä sille omistussuuden mukaisesti kuuluvat. Merkittävien taloudellisten ratkaisujen osalta edellytetään etukäteiskäsitteilyä omistajien päättävissä elimissä. Tytäryhtiöiden hallituksissa toimivien kunnan edustajien koulutuksen tarve on hyvä selvittää ja tarpeen mukaan järjestää, jotta omistajaohjaus on tarkoituksenmukaista.

Tavoitteet tytäryhteisöille:

Multian Vuokra-Asunnot Oy (om. osuus 100 %)

1. Asuntojen tai liikehuoneiden vuokrauksen käyttöaste on yli 95 %
2. Osakeyhtiöiden taloutta hoidetaan siten, että se ei aiheuta tappiota kuntakonsernille.
3. Maksuvalmiusaste on hyvä. Yhtiö tuottaa ja ylläpitää riittävää, monipuolista ja houkuttelevaa vuokra-asunto- ja liikehuoneistokantaa.
4. Osakeyhtiöt huolehtivat vuosikorjauksista ja kuntokartoituksista. Kiinteistöjen ylläpito ja huolto ovat suunnitelmallista.

Multian Kaukolämpö Oy (Kunnan om. osuus 60 %, Multian Saha 40 %)

1. Häiriötön lämmönjakelu ja lämmönjakelun valmiuden sekä kaukolämpöliittymien mahdollisimman korkea aste.
2. Perusliiketoiminnan tuloksellisuus.
3. Investoinnit tähtäävät kannattavuuden parantamiseen.

TALOUELLISET LÄHTÖKOHDAT

Multian kunnan perustiedot

Vuonna 1868 perustettu Multian kunta kuuluu Keski-Suomen maakuntaan. Kunnan maapinta-ala on noin 733 km² ja asumistiheys on noin 2,1 asukasta/km². Vuodenvaihteessa 2021 väestömäärä oli 1 488 henkilöä.

Alla olevat tiedot on kerätty Tilastokeskuksen eri tilastoista.

MULTIA

Maapinta-ala, km² 1.1.2022 733,24

Taajama-aste, % 31.12.2020 48,1

Väestö

Väkiluku 31.12.2021 1 488

Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %, 2021 -4,5

Ulkomaisten kansalaisten osuus väestöstä, % 31.12.2021 1,5

Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2021 12,6

Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2021 37,4

Kuntien välinen muuttovoitto/-tappio, henkilöä 2021 -50

Perheiden lukumäärä 31.12.2020 424

Taloudellinen huoltosuhde, 2020 208,5

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä 31.12.2021 750

Kesämökkien lukumäärä 31.12.2021 630

Työmarkkinat

Työttömyysaste, % 31.10.2022 8,8

Työpaikkaomavaraisuus, 2020 105,1

Asuinkunnassaan työssäkäyvien määrä, %, 2020 57,0

Yritykset

Yrityskanta, 30.6.2022 144

KONSERNIHALLINTO JA -PALVELUT

KUNNANVALTUUSTO

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta, luoden puitteet ja perusteet kuntastrategian toteuttamiselle. Valtuusto valvoo kunnan taloutta ja palvelujen tuottamista kustannustehokkaasti, mutta kuitenkin mahdollisimman laadukkaina sopeuttaen palvelujen taso sekä kunnan tulot ja menot.

Vuoden 2023 pääpainopiste on vuoden 2022 tapaan kunnan kehittämisessä on kunnan strategian jalkauttamisen jatkaminen osaksi toimintaa ja strategian tavoitteiden toteutumisen seuranta. Valtuusto seuraa strategian tavoitteiden ja talousarviossa määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista osavuositarkastuksien ja tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuustokausi vaihtui elokuussa 2021 ja uuden valtuuston tärkeimpiä tehtäviä on myös muodostaa käsitys kunnan toiminnasta ja tahtotilastaan kunnan strategian eteenpäin viemiseksi ja kehittämiseksi.

ulkoinen/sisäinen	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
KUNNANVALTUUSTO				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-18 502	-13 180	-13 160	0
Palvelujen ostot	-4 936	-1 850	-4 980	169
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 593	-1 900	-4 000	111
Muut toimintakulut	-183	-250	-500	100
TOIMINTAKULUT	-29 214	-17 180	-22 640	32
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29 214	-17 180	-22 640	32
VUOSIKATE	-29 214	-17 180	-22 640	32
TILIKAUDEN TULOS	-29 214	-17 180	-22 640	32
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-29 214	-17 180	-22 640	32

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on toiminnan tarkoituksenmukaisuuden arviointi. Keskeinen tehtävä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen arviointi. Tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin kesällä 2021 ja tilintarkastusyhtiönä jatkaa KPMG Oy. Uutena tilintarkastajana aloitti vuoden 2022 aikana Rami Olas. Tarkastuslautakunnan sihteerinä kokouksissa toimii hallintosihteeri.

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
ulkoinen/sisäinen	2021	2022	2023	%
T A R K A S T U S L A U T A K U N T A				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 520	-2 300	-2 700	17
Palvelujen ostot	-4 947	-5 850	-5 600	-4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98	-130	-100	-23
Muut toimintakulut	-20	-40	-40	
TOIMINTAKULUT	-7 585	-8 320	-8 440	1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 585	-8 320	-8 440	1
VUOSIKATE	-7 585	-8 320	-8 440	1
TILIKAUDEN TULOS	-7 585	-8 320	-8 440	1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 585	-8 320	-8 440	1

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä, valvomisesta ja toteuttamisesta. Vuoden 2023 maaliskuuhun järjestetään eduskuntavaalit. Valtio maksaa kunnalle korvauksen vaalien järjestämisestä. Eduskuntavaalit toteutetaan mahdollisuuksien mukaan omana työnä, mutta talousarviossa on varauduttu myös siihen, että vaalien järjestämiseen tarvitaan ulkopuolista työvoimaa. Keskusvaalilautakunnan toimintakate vuodelle 2023 on -3 560 euroa.

LUPALAUTAKUNTA

Kunnan ympäristönsuojelun ja rakennustarkastuksen viranomaistoiminnasta vastaa lupalautakunta. Lupalautakunta toimii kuntalain 51 §:n mukaisena yhteisenä toimielimenä Petäjäveden ja Multian kunnan kanssa. Yhteistoiminnan järjestämisestä ja hallinnosta vastaa Petäjäveden kunta ja lautakunta toimii Petäjäveden kunnan organisaatiossa. Petäjäveden kunnanvaltuusto asettaa lautakunnan toimikaudekseen.

Lautakunnassa on 6 jäsentä, kolme molemmista kunnista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuusto nimeää lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Lupalautakunnan esittelijöinä toimivat ympäristösihteeri ja rakennustarkastaja omien asioidensa osalta.

Lupalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna rakennusvalvontaviranomaisena, maanaineslaissa tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena ja kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa tarkoitettuna ympäristönsuojeluviranomaisena. Lupalautakunta vastaa myös ympäristönsuojeluun ja

rakennusvalvontaan liittyvän viranomaistoiminnan järjestämisestä ja viihtyisään asuin- ja elinympäristöön liittyvän suunnittelun edistämisestä.

Lupalautakunnan talousarvio sisältää lautakunnan kokouskustannukset, johon kuuluvat kokouspalkkiot, matkakustannukset, mahdolliset ansionmenetykset sekä tila- ja tarjoilukustannukset. Kulut veloitetaan sopijakunnilta jakaumalla 50 % / 50 %. Petäjäveden kunta laskuttaa kokouskustannukset puolivuositteittäin toteutuneen mukaan.

Viranhaltijoista ja operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat kulut sovitaan erillisillä sopimuksilla ja toiminnasta aiheutuvat kulut sisällytetään molempien kuntien talousarvioon.

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen toimialue koostuu seuraavista tulosalueista:

1. Kunnanhallitus
2. Hallintopalvelut
3. Elinvoimapalvelut

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
KUNNANHALLITUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	200 871	190 000	167 500	-12
Maksutuotot	63			
Tuet ja avustukset	37 629	26 140		-100
Muut toimintatuotot	59 566	70 000	84 000	20
TOIMINTATUOTOT	298 129	286 140	251 500	-12
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-430 735	-453 260	-435 015	-4
Palvelujen ostot	-395 162	-407 200	-355 580	-13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 729	-24 650	-21 500	-13
Avustukset		-3 000	-5 000	67
Muut toimintakulut	-127 266	-22 360	-15 800	-29
TOIMINTAKULUT	-967 892	-910 470	-832 895	-9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-669 763	-624 330	-581 395	-7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-5			
Rahoitustuotot ja -kulut	-5			
VUOSIKATE	-669 768	-624 330	-581 395	-7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 701	-16 130	-11 870	-26
Poistot ja arvonalentumiset	-24 701	-16 130	-11 870	-26
TILIKAUDEN TULOS	-694 469	-640 460	-593 265	-7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-694 469	-640 460	-593 265	-7

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnan maa- ja metsätilojen hallinnointi on suoraan kunnanhallituksen päätäntävällän alla. Vaikuttamistoimielimet vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto toimivat kunnanhallituksen alaisuudessa. Kunnanhallitus ohjaa kunnan operatiivista johtoa strategian mukaisesti. Kunnanhallituksen toimialasta vastaa tilivelvollisena viranhaltijana kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Kustannussäästöjen hakeminen kyseenalaistamalla toimintamalleja ja muuttamalla ja kehittämällä toimintaa Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Vuosikate pystyy kattamaan poistot Ylijäämäinen tilinpäätös	Toteutuneet toimintakustannukset Vuosikate/poistot Tilinpäätös
KV	Luontoa arvostetaan ja sen moninaisuutta hyödynnetään	Metsätalouden ja metsäelinkeinojen tukeminen Suunnitelmallinen ja kestävä metsänhoito Talousarvion noudattamiseen sitoutuminen ja kestävän kehityksen tukeminen päätöksissä.	Metsäomaisuuden arvon kehitys Puunmyynti/metsänhoito-sopimus
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen esimerkiksi sähköisillä kyselyillä ja kuntalaisiltojen kautta Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen Talouden suunnittelussa pidetään lähtökohtana paikallisten peruspalveluiden ja työpaikkojen säilyttämistä silloin, kun se taloudellisten resurssien puitteissa on järkevää Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö ja palveluiden säilyminen. Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työotteon ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa Työkykyjohtamiseen panostaminen konkreettisin toimenpitein Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen	Kuntalaiskysely/Kuntalaisillat Kunnan työpaikkojen määrä Palvelun taso, kuntalaistyytyväisyys Sairauspoissaolot Kyselyn tulokset

KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen	
		Asukaspalautteen kerääminen ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä	Kuntalaiskysely
		Hyvästä tieverkostosta kiinnipitäminen	Kehityshankkeet, jotka kohdistuvat Multian liikenneverkostoon
		Tuloksellinen yhteistyö liikenneverkostoissa	

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*KUNNANHALLITUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	160 808	150 000	150 000	
Muut toimintatuotot	54 380	70 000	54 000	-23
TOIMINTATUOTOT	215 188	220 000	204 000	-7
TOIMINTAKULUT				
	-111			
Henkilöstökulut	633	-122 850	-162 060	32
Palvelujen ostot	-53 003	-50 100	-50 300	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 874	-7 400	-7 350	-1
Muut toimintakulut	-97 523	-3 200	-8 200	156
	-265			
TOIMINTAKULUT	033	-183 550	-227 910	24
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-49 845	36 450	-23 910	-166
VUOSIKATE	-49 845	36 450	-23 910	-166
TILIKAUDEN TULOS	-49 845	36 450	-23 910	-166
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-49 845	36 450	-23 910	-166

HALLINTOPALVELUT

Hallintopalvelut vastaavat kunnan yleishallinnon tehtävistä; henkilöstöhallinto- ja ict-, taloushallinnon palveluista, sekä työsuojelusta ja- hyvinvoinnista.

Hallintopalvelut luovat kunnan organisaatiolle edellytykset tulokselliselle työskentelylle, palvelutuotannolle ja edistävät kunnan kehittämisstrategioiden toteutumista. Hallintopalvelujen tavoitteena on tuottaa laadukkaat ja kustannustehokkaat henkilöstöhallinnon, talouden, hallinnon, arkistoinnin ja työsuojelun palvelut kunnan organisaatiolle.

Hallintopalveluihin on varattu henkilöstökustannukset talouspäällikölle, laskentasihteerille, hallintosihteerille, ICT- päällikölle sekä kahdelle palvelusihteerille, joista toinen työskentelee puoli vuotta ja toinen 25 prosenttisesti hallintopalveluille. Lisäksi hanketyöntekijälle on budjetoitu 10 kuukauden henkilöstökustannukset.

Palvelujen ostoihin on varattu mm. ohjelmistojen ylläpitomaksut, sekä maksuosuudet yhteistoimintaosuuksista kuten Keski-Suomen Liiton jäsenmaksu ja osuus verotuskustannuksista. Hallintopalvelut vastaavat kunnan vakuutusten, ict-palveluiden, toimistotarvikkeiden yms. keskitetystä hankinnoista. Työterveyshuollon palveluihin on varattu 32 000 euroa. Tämä on puolet vuoden 2022 talousarviosta ja perustuu henkilöstön puolittumiseen 1.1.2023 alkaen, perusturvan siirtyessä hyvinvointialueeseen. Kela korvaa kunnille korvausluokka I:n työterveyskustannuksista noin 45 % korvauksen. Kunta ostaa palvelut Työterveys Aallolta.

Hallintopalveluiden talousarviovuoden 2023 merkittävä kehityskohde sähköisen taloushallinnon ja arkistoinnin kehittäminen nousevien kustannusten hillitsemiseksi. Kuntatalouden rahoituksen muutoksesta johtuen rahoituksen riittävyttä tulee seurata vielä aiempaa tarkemmin ja lyhyemmällä aikavälillä.

Multian kunta on Jämsän kaupungin kanssa "Kuntien digitalisaatio - Älykkäiden lomakkeiden käyttöönotto Jämsässä ja Multialla" -hankkeessa. Hankkeen puitteissa kuntaan palkattiin hanketyöntekijä tekemään Multian osuutta hankkeessa. Hankkeen piti kestää 31.10.2022 asti, mutta sitä on jatkettu vuodelle 31.10.2023 saakka. Hanke on valtiovarainministeriön tukema ja omarahoitusosuus on noin 15-20% kustannuksista. Hankkeen kustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista, ohjelmistojen sovittamisesta, toimitila- ja järjestelmä-kustannuksista sekä koulutuskustannuksista. Hallintopalveluiden tilivelvollisena viranhaltijana toimii kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Digitaalisten järjestelmien kehittäminen Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Sitoutunut henkilöstö sekä moniosaajat henkilöstön osaamisen kehittämisellä Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Tuottaa lisäarvoa antavaa raportointia tiedolla johtamisen tueksi Yhteistyön lisääminen palveluiden tuottamisessa ja hankinnoissa Kartoitetaan tukipalveluiden yhteistyömahdollisuuksia muiden kuntien kanssa	Järjestelmien 100% käyttö Koulutuspäivät/hlö Toimiva raportointi: Muutoinkin, kuin numeraalisesti esitetyt, kuvaavat ja todenmukaiset osavuositarkastukset sekä tilinpäätös. Talouslukujen sanallinen avaaminen pääpiirteittäin. Mahdolliset säästöt/toiminnan laadun parantuminen
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Paperiton toimisto ja paperittomat kokouskäytännöt	Tulostuskustannukset

		Sähköinen arkistointi	Tulostus- ja arkistointikustannusten aleneminen sekä työn tehostaminen pitkällä aikavälillä
		Etäkokouksien mahdollistaminen	Kilometrikorvaukset
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työotteon ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa	
		Työhyvinvoinnin tukeminen mahdollistamalla liikunnanharrastaminen työnteon yhteydessä (2h/vko)	Osallistumis-% Kyselyn tulokset
		Etätyön mahdollistaminen	Etätyöpäivät

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*HALLINTOPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	34 673	35 000	17 500	-50
Maksutuotot	63			
Tuet ja avustukset	37 629	26 140		-100
Muut toimintatuotot	5 186		30 000	
TOIMINTATUOTOT	77 551	61 140	47 500	-22
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-310 191	-323 110	-272 955	-16
Palvelujen ostot	-267 876	-276 120	-240 750	-13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 805	-12 650	-13 650	8
Muut toimintakulut	-29 058	-18 860	-7 100	-62
TOIMINTAKULUT	-617 929	-630 740	-534 455	-15
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-540 378	-569 600	-486 955	-15
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-5			
Rahoitustuotot ja -kulut	-5			
VUOSIKATE	-540 383	-569 600	-486 955	-15
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 701	-16 130	-11 870	-26
Poistot ja arvonalentumiset	-24 701	-16 130	-11 870	-26
TILIKAUDEN TULOS	-565 084	-585 730	-498 825	-15
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-565 084	-585 730	-498 825	-15

Tulosalueen tavoitteena on elinkeinoelämän, maatalouden ja markkinoinnin kehittäminen.

Multian kunnan elinkeinojen kehittämisestä on linjattu kunnan strategiassa 2019–2025. Strategian mukaan elinkeinoelämän kehittäminen tukee ja kehittää yritystoimintaa sekä kunnan elinvoimaisuutta. Elinvoimapalvelut kuuluvat kunnanjohtajan tehtäväkuvaan. Elinkeinoelämän kehittämiseen on varattu 22 600 €.

Maaseudun kehittäminen tuottaa maaseutuhallinnon viranomaispalvelut Keuruun yhteistoiminta-alueella ja koordinoi maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueen kehittämissyksikössä. Multian maaseutuhallinnon kuntaosuus on 31 180 euroa ja kehittämissyksikön kuntaosuus on 2 500 euroa.

Kunnan markkinoinnin pääpainopisteet ensi vuonna ovat kunnan markkinoinnissa erilaisten tapahtumien kautta. Multian Kesä ja Potkukelkan MM kisat lukuisine muine tapahtumineen tuo kunnalle positiivista näkyvyyttä ja lisää houkuttelevuutta. Uuden koulun näkyvyyttä tehostetaan. Lisätään alueen omakotitalotonttien ja asumisviihtyvyyden markkinointia. Panostetaan toimintaan, jolla saadaan kuntaan uusia asukkaita ja yrittäjiä. Matkailun näkyvyyttä tehostetaan osallistumalla yhteisiin hankkeisiin muiden kuntien kanssa, hakien mahdollisimman laajaa näkyvyyttä. Vuoden 2023 aikana jatketaan yhteisen portaalin tekemistä, johon jokainen Multian kunnan yritys ja/tai yhteistyökumppani voisi tulla mukaan omilla palveluillaan ja kotisivuillaan.

Kunnan menestys perustuu kasvuun. Ellei ole kasvua, elinvoiman edellytykset heikkenevät ajan kuluessa. Multian kunnan elinvoiman perustana ovat aktiiviset asukkaat ja osaavat yrittäjät, sekä toimivat kuntapalvelut ja infrastruktuuri.

Lisäksi yhä kasvava vapaa-ajanasukkaiden joukko tuo kesäaikana vireyttä ja lisää ostovoimaa kuntaan. Elinvoimaan vaikuttaa vahvasti myös työllisyysaste, asukasluvun muutos, yritysten perustamistahti ja niiden työpaikkakehitys.

Uudet, kuntaan sijoittuvat ja lisätyövoimaa palkkaavat yritykset tuovat kuntaan lisää uusia asukkaita ja palveluiden käyttäjiä. Olemassa olevien yrittäjien toimintaedellytysten/puitteiden turvaaminen ja kehittäminen antavat mahdollisuuden yritysten kehittymiseen ja kasvuun. Toimivat ja helposti lähestyttävät yrityspalvelut ovat tärkeä tekijä alueen yrittäjien toimintaedellytysten turvaamisessa ja uusien yritysten sijoittumisessa Multialle.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Kehitetään keinoja uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi paikkakunnalle Tonttimarkkinoinnin kehittäminen Tapahtumatarjonta Yritystoiminnan tukeminen entistä laajemman yhteistyöverkoston kautta	Myydyt tontit Tapahtumien näkyvyys Lähipalvelut Multialla Toteutuneet yhteistyötapaamiset/hankkeet

		Toimiva yhteistyö maaseutupalveluissa	
		Matkailun kehittäminen ja markkinoinnin parantaminen Yhteistyö matkailualan yrittäjien kanssa	Uuden ohjelmakauden rahoituksen hyödyntäminen
		Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa	Avustukset, €/asukas
		Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Positiivinen medianäkyvyys ja markkinointiin panostaminen	Markkinointikustannukset, €/asukas

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*ELINVOIMAPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	5 390	5 000		-100
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT	5 390	5 000		-100
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-8 911	-7 300		-100
Palvelujen ostot	-74 283	-80 980	-64 530	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 050	-4 600	-500	-89
Avustukset		-3 000	-5 000	67
Muut toimintakulut	-685	-300	-500	67
TOIMINTAKULUT	-84 930	-96 180	-70 530	-27
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-79 539	-91 180	-70 530	-23
VUOSIKATE	-79 539	-91 180	-70 530	-23
TILIKAUDEN TULOS	-79 539	-91 180	-70 530	-23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-79 539	-91 180	-70 530	-23

PALVELUJEN TOIMIALUEET

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Sivistystoimen toimialan tehtäväalueeseen sisältyvät sivistystoimen hallinnon, perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, muun opetustoimen, liikennepalveluiden, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä vapaa-aikapalveluiden tulosalueet. Sivistystoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Palveluilla edistetään myönteistä kuntakuvaa.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä 1.1.2023 Keski-Suomen hyvinvointialueelle, kunnan suurimmaksi toimialaksi muodostuu sivistystoimi.

Toiminnassa hyödynnetään verkostoyhteistyötä naapurikuntien kanssa, kuten myös maakunnallisesti ja valtakunnallisesti esim. maakunnallinen henkilöstön täydennyskoulutus, Keski-kirjastot, Keuruun kansalais- ja musiikkiopistot, sekä Kulttuurilaista. Vapaa-ajan palveluja tuotetaan yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa. Hankerahoja saadaan sivistystoimessa etsivään nuorisotyöhön, koulun kerhotoimintaan, sitouttavaan kouluyhteistyöhön ja harrastamisen Suomen malliin.

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
sisäinen/ulkoinen				
SIVISTYSTOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	85 936	65 150	70 040	8
Maksutuotot	45 598	49 500	5 200	-89
Tuet ja avustukset	88 127	85 000	107 200	26
Muut toimintatuotot	11 369	9 800	7 000	-29
TOIMINTATUOTOT	231 030	209 450	189 440	-10
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 663 016	-1 663 150	-1 777 092	7
Palvelujen ostot	-564 956	-680 260	-717 537	5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-157 617	-130 770	-135 545	4
Avustukset	-72 410	-71 000	-79 000	11
Muut toimintakulut	-431 225	-290 650	-408 750	41
TOIMINTAKULUT	-2 889 223	-2 835 830	-3 117 924	10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 658 193	-2 626 380	-2 928 484	12
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Muut rahoituskulut				
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-2 658 193	-2 626 380	-2 928 484	12
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 499	-72 680	-66 720	-8
Poistot ja arvonalentumiset	-20 499	-72 680	-66 720	-8
TILIKAUDEN TULOS	-2 678 692	-2 699 060	-2 995 204	11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 678 692	-2 699 060	-2 995 204	11

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on mahdollistaa palvelujen toteuttaminen asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Henkilöstöresurssien tarkistaminen ja oikeanlainen kohdentaminen	Palvelun kustannukset vrt. alle 2000 as. kunnat keskimäärin
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Johtamisen resurssointi ja tehtävien yhdistäminen järkevästi	Esimiesten työhyvinvointikyselyt ja kehityskeskustelut
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen Eri yksiköiden yhteiset palaverit ja tapahtumat Henkilöstön virkistyspäivien tukeminen Tyhy-toiminnan mahdollistaminen	Työhyvinvointikyselyn tulokset Toteutuneet virkistyspäivät

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*SIVISTYSTOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-28 229	-39 160	-50 830	30
Palvelujen ostot	-2 068	-2 300	-3 150	37
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 916	-1 300	-1 650	27
Muut toimintakulut	-7		-300	
TOIMINTAKULUT	-32 220	-42 760	-55 930	31
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 220	-42 760	-55 930	31
VUOSIKATE	-32 220	-42 760	-55 930	31
TILIKAUDEN TULOS	-32 220	-42 760	-55 930	31
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-32 220	-42 760	-55 930	31

Joukkoliikennepalvelut kuuluvat sivistystoimelle.

Joukkoliikennepalveluina on toteutettu palveluliikennettä sivukyliltä Multian keskustaan keskiviikkoisin ja asiointiliikennettä Multialta Keuruulle torstaisin. Molemmat kuljetukset toimivat ennakkovarausperiaatteella.

Perusopetus

"Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Perusopetuksen tehtävää voidaan tarkastella sen opetus- ja kasvatustehtävän, yhteiskunnallisen tehtävän, kulttuuritehtävän sekä tulevaisuustehtävän näkökulmasta." (OPS)

Multialla on yksi yhtenäiskoulu, jossa opetusta annetaan 1. – 9. luokille. Lukuvuoden 2022-2023 oppilasmäärä on 130 oppilasta. Perusopetuksessa on yksi rehtori, 13 opettajaa, neljä koulunkäynnin ohjaajaa ja yksi koulusihteeri. Tuntikehys on 309,2 viikkotuntia. Henkilöstökulut ovat pääosa perusopetuksen menoista. Kuljetusoppilaita on 63. Koulukuljetusmenot ovatkin henkilöstökulujen lisäksi suurimmat yksittäiset kuluerät koululla.

Talousarvion suunnitteluraamina on käytetty talousarviota 2022 ja talouden tasapainotuksen toimenpideohjelma 2021-2024. Lisäkustannuksia aiheuttavat vuoden 2022 talousarviota suuremmat leasing-vuokrat, kotikuntakorvausmenot, koulukuljetusmenot ja palkat 2%. Lisäksi vuoden 2022 talousarvion henkilöstökuluissa ei ollut opettajien taide- ja taitoainekorvauksia ja TVA-lisiä.

Erityisen tuen tarve kasvaa edelleen. 1.-3. -luokkien oppilaista 25 prosentilla on erityisen tuen tarve (tehostettu tuki ja erityinen tuki) lukuvuonna 2022-2023. Lukuvuonna 2023-2024 tuen tarve on 50%.

Hankkeisiin vuodelle 2022-2023 perusopetus on saanut avustuksia 51 000 euroa; Opetus- ja kulttuuriministeriön Harrastamisen Suomen malli, Opetushallituksen valtionavustus koulujen kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön Sitouttava kouluyhteistyö. Lisäksi tuloja saadaan aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen Koulun juhlilla ja tapahtumilla luodaan yhteisöllisyyttä. Myös viikoittainen kerhotoiminta sekä tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta lisäävät yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyydestä	Toteutuneet vanhempainillat, juhlat ja muut yhteiset tapahtumat / vuosi

		kertomisen ja sen rakentamisen kanavia ovat viikkotiedotteet ja Wilma-viestintä eli tiedonkulku ylipäänsä sekä vanhempainillat, arviointikeskustelut ja suora palaute. Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen Koulu on mukana Harrastaminen Suomen malli –hankkeessa. Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työteen ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa Koulu on mukana Sitouttava kouluyhteistyö –hankkeessa, jossa esim. kehitetään poissaoloihin puuttumisen mallia.	Toteutuneet kerhot / vuosi Poissaolot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta.
--	--	---	--

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*PERUSOPETUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	12 815			
Maksutuotot	4 911	5 000	5 000	
Tuet ja avustukset	42 523	41 000	51 000	24
Muut toimintatuotot	2 783			
TOIMINTATUOTOT	63 032	46 000	56 000	22
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 037 844	-1 010 210	-1 018 655	1
Palvelujen ostot	-429 015	-492 820	-542 537	10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 928	-69 750	-70 925	2
Muut toimintakulut	-227 300	-156 620	-236 670	51
TOIMINTAKULUT	-1 795 087	-1 729 400	-1 868 787	8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 732 055	-1 683 400	-1 812 787	8
VUOSIKATE	-1 732 055	-1 683 400	-1 812 787	8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 437	-47 500	-46 250	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-3 437	-47 500	-46 250	-3
TILIKAUDEN TULOS	-1 735 492	-1 730 900	-1 859 037	7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 735 492	-1 730 900	-1 859 037	7

Muun koulutuksen palvelut ostetaan Keuruun kansalaisopistolta ja Läntisen Keski-Suomen musiikkiopistolta.

Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkailla koulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja monipuolisesti tuotetut palvelut määrärahan puitteissa	Opiskelijoiden osuus asukasmäärästä €/ asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Etätyön mahdollistaminen ja tietoliikenneyhteyksistä huolehtiminen Kurssitarjonta lisää kansalaisten digitaatioita.	Digiosaamista lisäävien kursien määrä

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2021	2022	2023	%
ulkoinen/sisäinen				
*MUU KOULUTUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-17 951	-33 000	-27 000	-18
TOIMINTAKULUT	-17 951	-33 000	-27 000	-18
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 951	-33 000	-27 000	-18
VUOSIKATE	-17 951	-33 000	-27 000	-18
TILIKAUDEN TULOS	-17 951	-33 000	-27 000	-18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 951	-33 000	-27 000	-18

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Kunnan on huolehdittava siitä, että lasten varhaiskasvatusta on saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatus on lapsiperheille suunnattu palvelu, johon jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on subjektiivinen oikeus.

Multialla toimii yksi päiväkotitoiminta, joka vastaa kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Lisäksi tällä hetkellä Nikarassa toimii yksi perhepäivähoitaja. Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuuluu myös esiopetus ja kotihoitontuen maksatuksen järjestäminen ja siitä vastaaminen.

Multian kunnassa varhaiskasvatuspalvelut on tavoitteena järjestää asiakaskeskeisesti ja joustavasti sekä siinä laajuudessa kuin tarve on.

Multian kunnassa alle kouluikäisten määrä:

s. 2021	4
s. 2020	14
s. 2019	10
s. 2018	10
s. 2017	13
s. 2016	12

Päiväkodissa lapsia on 53 ja perhepäivähoidossa 2.

Vuonna 2022-2023 toimikaudella meillä on ns. myyntipaikkoja naapurikuntiin 6 kpl.

Henkilöstörakennetta tarkastellaan tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä ja -rakenne määritellään varhaiskasvatuslaissa ja valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta.

Multia on mukana 2-vuotisen esiopetuksen kokeilussa 2021-2024.

Henkilöstön täydennyskoulutuksella turvataan henkilöstön ammattitaidon kehittäminen. Kannustava ja osaava työilmapiiri tukee myös henkilöstön työssäjaksamista. Yhteistyö eri toimijoiden (varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus) välillä edistää jatkumoa lapsen oppimisen polulla.

Varhaiskasvatuslain muutoksen mukaisesti poikkeaminen varhaiskasvatuksen lakisääteisestä henkilöstömitoituksesta ei ole mahdollista millään perusteella. Lakimuutoksen myötä henkilöstösuunnitelmassa on entistä vahvemmin varauduttava varahenkilöstön käyttöön. Multiallakin sijaisten saaminen on erittäin haastavaa, jolloin vakituisen varahenkilöstön palkkaaminen on ainoa kestävä tapa turvata henkilöstömitoitus. Tähän on yritetty vastata esimerkiksi oppisopimuskoulutuksella.

Laissa on myös määrätty henkilöstöä koskeva ilmoitusvelvollisuus. Lain mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin, varhaiskasvatuksen lastenhoitajan, perhepäivähoitajan tai varhaiskasvatuksen erityisopettajan on ilmoitettava viipymättä varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Ilmoitus tulee tehdä kirjallisesti toimipaikasta vastaavalle henkilölle, mikäli huomaa epäkohtia varhaiskasvatuksen tiloissa, epäkohtia henkilöstön mitoituksen toteutumisessa, epäkohtia toimipaikan toimintakulttuurissa, lasten epäasiallista tai sopimatonta kohtelua tai epäkohtia lapsen varhaiskasvatussuunnitelman noudattamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Kaikki epäkohtailmoitukset saatetaan kunnan johtavan viranhaltijan tietoon, vaikka ne saataisiin hoidettua itsenäisesti toimipaikassa. Jos epäkohtia ei saada korjattua, ne tulee ilmoittaa toimintaa valvovalle virastolle. Tämä luo merkittäviä paineita kasvattaa sijaisten palkkakustannuksia.

Aiemman lakiuudistuksen mukaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne tulee uudistaa vuoteen 2030 mennessä niin, että kasvatusvastuullisesta henkilöstöstä vähintään kaksi kolmasosaa on varhaiskasvatuksen sosionomeja tai varhaiskasvatuksen opettajia. Tämä tulee huomioida henkilöstösuunnitelmassa.

Varhaiskasvatuslakiin on tullut muutos myös 1.8.2022 alkaen varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea koskien. Myös tämä lakiuudistus velvoittaa kuntia entistä vahvemmin oikea-aikaiseen tuen järjestämiseen ja riittävään resursointiin henkilöstön osalta. Päiväkodissa onkin aloittanut varhaiskasvatuksen erityisopettaja 1.8.2022.

Lisäksi vuorohoidon vuorotyöjärjestelmä tulee huomioida henkilöstömitoituksessa. Hoidon tarve sijoittuu 5.45 – 21.45 välille ja viikonlopuille. Vuorohoitoa tarvitsevia lapsia on kuusi. Tällä hetkellä ei ole yöhoidon tarvetta.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Henkilöstöresurssien tarkistaminen ja oikeanlainen kohdentaminen	Täyttöastetavoite < 80 % Ryhmässä vähintään yksi pedagogisen koulutuksen omaava varhaiskasvatuksenopettaja
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen Palveluja tarjotaan siinä laajuudessa kuin on tarvetta Tiimipalaverien kehittäminen pedagogisen toiminnan suunnittelu- ja arviointimuodoksi Tuen rakenteiden kehittäminen	Vuorohoitopäivien määrä Lasten määrä Tiimipalaverit/vuosi Tuen rakenteiden toimivuus Tuen päätösten määrä

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*VARHAISKASVATUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	71 799	61 350	70 040	14
Maksutuotot	40 687	44 500	200	-100
Tuet ja avustukset			26 200	
Muut toimintatuotot	2 593			
TOIMINTATUOTOT	115 079	105 850	96 440	-9
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-427 518	-429 320	-533 487	24
Palvelujen ostot	-74 933	-104 000	-95 450	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 413	-21 350	-22 550	6
Avustukset	-51 010	-50 000	-58 000	16
Muut toimintakulut	-81 144	-53 460	-75 170	41
TOIMINTAKULUT	-652 017	-658 130	-784 657	19
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-536 939	-552 280	-688 217	25
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-536 939	-552 280	-688 217	25
Poistot ja arvonalentumiset				

Suunnitelman mukaiset poistot	-1 585	-3 170	-3 170	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 585	-3 170	-3 170	
TILIKAUDEN TULOS	-538 524	-555 450	-691 387	24
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-538 524	-555 450	-691 387	24

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Multian kunnankirjasto palvelee Multian keskustassa kiinteässä toimipisteessä, joka on avoinna arkipäivisin. Palveluajan lisäksi tila ja kokoelma on käytettävissä klo 7-21 vuoden jokaisena päivänä omatoimisesti. Kirjastopalveluiden käyttömahdollisuus on moninkertaistunut omatoimipalvelun myötä.

Kuntotalon aulaan on rakentunut kuntalaisten monitoimitila, joka on kunnanhallituksen valitsema vuoden 2020 innovaatiohanke. Tilassa järjestetään kansalaisopiston kursseja ja monimuotoisia tilaisuuksia. Vakiintuessaan aula toimii kuntalaisten etätyöskentelypisteenä, kokous- ja neuvottelutilana, mikä on valtakunnallinen suositus kirjastotilojen yhteydessä.

Kirjastossa työskentelee kaksi henkilöä; työsopimussuhteinen kirjastovirkailija ja virkasuhteinen kirjastonjohtaja. Kirjastonjohtaja vastaa myös kunnan vapaa-aikatoimesta.

Kulttuuripalveluita kehitetään kuntalaiskyselyin ja palautteisiin reagoiden. Saadun palautteen perusteella toivotaan nuorten ja perheiden yhteisiä tapahtumia. Tehdään kulttuurin vuosikello, jonka puitteissa pyritään huomioimaan eri-ikäisten kuntalaisten kulttuuritapahtumat ja kulttuuriretket. Tapahtumatuotannon mahdollistamiseksi tavoitteena on hakea avustuksia ja hyödyntää seutuhankkeita sekä kolmatta sektoria.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Valtakunnallisten ja seudullisten digipalveluiden markkinointi. Säännöllinen käyttöopastus yhdessä digiohjaajan kanssa sähköisten kirjastopalvelujen käytön lisäämiseksi.	Digiopastuskertojen määrä/vuosi ja digiaineiston käyttö/kk.
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Kulttuurin vuosikelloon sijoitetaan vähintään kaksi ulkopahtumaa, jotka soveltuvat kaiken kuntoisille ja -ikäisille.	Osallistujien määrä /tapahtuma Osallistujien ikäjakauma/tapahtuma

KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Pyritään mahdollistamaan kirjastotilan käyttö jokaisena vuoden päivänä.	Lainat/asukas Kirjastokäynnit/asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Kulttuurin vuosikellon suunnittelu siten, että tapahtumatarjontaa kohdistuu kaikkiin ikäryhmiin ja niin vakituiset kuin vapaa-ajan asukkaatkin huomioidaan.	Kulttuurikysely ja palautteet tapahtumista. Hinta/osallistuja

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	34			
Maksutuotot				-
Tuet ja avustukset	10 604	14 000		100
Muut toimintatuotot	447	500	500	
TOIMINTATUOTOT	11 085	14 500	500	-97
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-93 007	-93 000	-84 860	-9
Palvelujen ostot	-29 816	-18 270	-16 430	-10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 435	-27 550	-28 400	3
Avustukset	-5 000	-5 000	-5 000	
Muut toimintakulut	-28 847	-22 070	-24 185	10
TOIMINTAKULUT	-188 105	-165 890	-158 875	-4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-177 021	-151 390	-158 375	5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-177 021	-151 390	-158 375	5
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 011	-7 500	-4 050	-46
Poistot ja arvonalentumiset	-1 011	-7 500	-4 050	-46
TILIKAUDEN TULOS	-178 032	-158 890	-162 425	2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-178 032	-158 890	-162 425	2

Vapaa-aikatoimi sisältää nuoriso- ja liikuntatoimen. Nuorisotoimen toiminnallinen lisäys painottuu nuorisovaltuuston toiminnan kehittämiseen ja järjestöyhteistyön syventämiseen. Nuorten omien mielipiteiden tuomista kaavoitukseen ja alueiden suunnitteluun tehostetaan sekä Nepa -toimintaa kehitetään resurssien mukaan. AVO -toiminta supistuu 2 krt viikossa työaikajärjestelyjen vuoksi. Liikuntapaikkojen kunnostusta ja esteettömyyttä parannetaan. Liikuntatilojen varusteita ja säilytystilaa ajanmukaistetaan. Etsivä nuorisotyö on osa ennaltaehkäisevää toimintaa ja varhaista puuttumista. Keuruu-Multia laturetki ja Nikaraisten kirkkotievaellus ovat vakiinnuttaneet asemansa ja niitä toteutetaan yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Monipuolinen, liikunta- ja nuorisotilojen käyttö. Päivitetään määräajoin perittävät kuntotalon /nuorisotilan käyttömaksut ja vuokrat.	Tilojen yhteiskäytön lisääminen Käyttömaksu tulo/vuosi/kiinteistö
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	AVO -toiminta Nepalla. Nuorisovaltuusto nuorten äänenä. Nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan kehittäminen. Avustusten myöntäminen järjestötoimintaan, tilojen käytöstä kohtuulliset maksut.	Kävijämäärät Nepa / vuosi Nuorisovaltuuston aloitteet ja esitykset/vuosi Säännölliset nuoriso- ja liikuntajärjestöjen kokoukset 2 krt/vuosi Nuoriso- ja liikuntatoimen avustukset €/asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Nuoriso- ja liikuntajärjestöjen asiakaskyselyt. Nuorten kesätyökampanja Luodaan nuorille mahdollisuus oman elämän hallintaan.	Kuntalaiskyselyn osa-alue; vastausten hyödyntäminen toimenpiteinä/vuosi Työpaikat kesätyökampanjan kautta kunta ja yritykset / kpl

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
ulkoinen/sisäinen	2021	2022	2023	%
*VAPAA-AIKAPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 322	3 800		-100
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	45 604	44 000	30 000	-32
Muut toimintatuotot	5 993	9 800	7 000	-29
TOIMINTATUOTOT	52 919	57 600	37 000	-36
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-169 424	-184 460	-174 120	-6
Palvelujen ostot	-38 183	-43 140	-44 400	3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 361	-38 370	-40 420	5
Avustukset	-21 400	-21 000	-21 000	
Muut toimintakulut	-122 774	-80 570	-96 610	20
TOIMINTAKULUT	-389 143	-367 540	-376 550	2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-336 223	-309 940	-339 550	10
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Muut rahoituskulut				
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-336 223	-309 940	-339 550	10
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 477	-22 010	-17 300	-21
Poistot ja arvonalentumiset	-15 477	-22 010	-17 300	-21
TILIKAUDEN TULOS	-351 700	-331 950	-356 850	8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-351 700	-331 950	-356 850	8

TEKNINEN TOIMIALA

Talousarvion 2023 lähtökohdaksi otettiin talousarvioraami ja se on laadittu tiukaksi. Taloudentasapainotusohjelman toimenpiteet on teknisen toimen osalta kaikki otettu käyttöön vuoden 2022 aikana eli vuodelle 2023 ei ositu säästötoimenpiteitä, vaan säästöt kertautuvat edellisiltä vuosilta. Tulojen positiivinen kehitys selittyy hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen vuokrista.

Henkilöstöresurssit parantuivat vuoden 2022 aikana. Syksyn aikana on suunniteltu uusia toimintatapoja ja niiden omaksuminen tuo mukanaan myös haasteita. Henkilöstön jaksamiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota.

ulkoinen/sisäinen	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
TEKNINEN TOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	276 868	301 120	298 180	-1
Maksutuotot	23 016	23 050	23 150	0
Tuet ja avustukset	7 898			
Muut toimintatuotot	837 628	563 940	929 010	65
	1 145			
TOIMINTATUOTOT	411	888 110	1 250 340	41
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-456 939	-469 210	-466 755	-1
Palvelujen ostot	-426 786	-704 440	-860 480	22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-403 678	-308 490	-483 690	57
Avustukset	-39 000	-44 000	-49 000	11
Muut toimintakulut	-70 552	-39 930	-33 810	-15
	-1 396			
TOIMINTAKULUT	955	-1 566 070	-1 893 735	21
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-251 544	-677 960	-643 395	-5
VUOSIKATE	-251 544	-677 960	-643 395	-5
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-477 040	-319 700	-321 590	1
Poistot ja arvonalentumiset	-477 040	-319 700	-321 590	1
TILIKAUDEN TULOS	-728 584	-997 660	-964 985	-3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-728 584	-997 660	-964 985	-3

Yhdyskuntasuunnittelupalveluihin kuuluvat

- kaavoitus- ja mittaustoimi
- aluearkkitehtitoiminta
- rakennusvalvonta
- tekninen hallinto

Yhdyskuntasuunnittelun tulosalue vastaa teknisen toimen hallinnosta, kunnan maankäytön suunnittelusta, rakentamisen suunnittelusta, rakentamisesta / rakennuttamisesta ja rakennusvalvonnasta. Rakennusvalvontaviranomaisena toimii lupalautakunta, joka on Petäjäveden ja Multian yhteinen toimielin.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sito- vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Riittävät resurssit ja henkilöstömitoitus tuottamaan palvelut maankäyttö- ja rakennuslakia noudattaen Olemassa olevien resursien tehokas ja järkevä käyttö Kuukausittainen projektiseuranta, jossa näkyvissä hankkeiden budjetit. Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Budjetin säännöllinen seuraminen ja raportointi lautakunnalle	Rakennuslupien ja pidettyjen katselmusten määrä vertailuna edeltävien vuosien lukuihin Käynnissä olevien kaavahankkeiden määrä sekä ostettujen selvitysten määrä Osavuosisikatsaus 3/vuosi ja tilinpäätös
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Panostetaan tuulivoimakavoiutukseen. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan ilmastomuutos	Käynnissä olevien tuulivoimahankkeiden määrä ja eteneminen. Hulevesien hallintasuunnitelmat ja -selvitykset

		yleisesti käytössä olevin keinoin (mm. hulevesien hallinta).	
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen Maankäytön suunnittelulla mahdollistetaan hyvinvointia lisäävän elinympäristön toteuttamista. Uusissa hankkeissa huomioidaan aikaisempaa paremmin elämänlaatuun vaikuttavat seikat suunnittelun aikana	Laaja tiedottaminen kaavan eri vaiheissa. Kaavoista saadun palautteen määrä ja sisältö.

Multialla on käytössä lupapiste.fi-palvelu, mikä on mahdollistanut rakennuslupien sähköisen hakemisen jo usean vuoden ajan. Multialle ja Petäjävedelle palkattiin vuoden 2021 lopussa yhteinen rakennustarkastaja, mikä mahdollistaa maanrakennuslain monipuolisemman toteutumisen lisäresurssien muodossa. Tämä tuo mukanaan mahdollisuuden lomien sijaisuuksien tekemiseen. Rakennusvalvonnan taksat päivitettiin ja uusi taksa otettiin käyttöön 1.4.2022.

Vuoden 2023 talousarviota päivitettiin rakennusvalvonnan osalta. Toimintamenoja karsittiin, toimintatuottoja päivitettiin ja toimintatuottoarvio tuotiin edellisvuosien tasolle. Käytettävä Lupapiste.fi sähköinen lupapalvelu korotti käyttömaksujaan.

Venäjän hyökkäyssota, rakennuskustannusindeksin korkea taso, korona ja uuden rakentamislain voimaantulo 1.1.2024 tulee vaikuttamaan rakennusvalvonnan toimintaan merkittävästi. Uuden rakentamislain sisältö on vielä vailla eduskunnan vahvistamista. Rakentamislain uusina muutoksina on esimerkiksi tietomallien käyttöönotto rakennusvalvonnan lupakäsittelyssä ja vain yhden lupamuodon, rakentamisluvan tuleminen lainsäädäntöön.

Korona-aikana tulleiden rakennuslupien käsittely ja valvonta näkyvät vuoden 2023 talousarviossa kertyneiden ajosuoritteiden kautta. Rakennusvalvonta jatkaa myös vanhan rakennus- ja lupakannan läpikäymistä sekä aloitettua osoitetietojärjestelmän laatuanalyysiä. Vuonna 2023 on tarkoitus aloittaa ja saattaa loppuun uuden rakennusjärjestyksen teko.

Vuoden 2023 talousarviossa maankäytön suunnittelun osalta on huomioitu huomattavalla osuudella aluearkkitehtipalvelujen osto Saarijärven kaupungilta. Aluearkkitehtipalvelut sisältää mm. seuraavia työtehtäviä: kaavojen hallintotyöt, asiakaspalvelua, kaava-asiakirjojen laatimista ja prosessinhallintaa, avustamista kehittämishankkeissa sekä kunnan kaavoitusviranomaisena toimimisen. Osa kaavojen teknisestä laadinnasta tehdään aluearkkitehtipalveluissa ja osa ostopalveluna konsulteilta.

Talousarviossa varaudutaan maanrakennuslain mukaiseen kaavahankkeista tiedottamiseen sekä mahdollisten erillisselvitysten laatimiseen. Mahdollisia erillisselvityksiä ovat selvitykset, joiden substanssiosaaminen ei kuulu aluearkkitehtipalvelujen tarjontaan. Esimerkkinä näistä mainittakoon luontoselvitykset sekä muinaisjäännösinventoinnit. Talousarviossa huomioidaan myös ajantasaisen kaava-aineiston päivittäminen kunnan karttapalveluun.

Vuonna 2023 aluearkkitehtipalveluissa viedään eteenpäin aiemmin aloitettuja kaavoitushankkeita. *Kuivaniemen asemamuutos* on tavoitteena saada hyväksyttyä vuonna 2023, jotta leirintäalueen yrittäjät pääsevät kehittämään omaa toimintaansa. *Kissalahden ja Humppakujan alueiden asemakaavamuutos* on tavoitteena saada hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2023. Kaavamuutoksen myötä Kissalahden ranta-alueet tulevat osaksi asuintontteja. Humppakujan alueella kaavamuutos parantaa myynnissä olevien tonttien houkuttelevuutta ja mahdollistaa rakentamisen lähemmäksi rantaa. Vuonna 2023 on tavoitteena käynnistää myös *Teppolanniemen asemakaavamuutos*, jossa tarkistetaan tonttijakoa sekä katuysteiden sijoittumista kunnan vuonna 2021 ostaman Teppolanniemen alueelle.

Yleiskaavapuolella pyritään viemään eteenpäin *Nikaran tuulivoimaosayleiskaavaa*. Hankkeen luonnosaineisto oli nähtävillä vuonna 2021 ja aineisto pyritään saamaan ehdotuksena nähtäville vuonna 2023. Lisäksi *Multian vesistöjen rantaosayleiskaavan* päivitystyötä tehdään resurssien mukaan. Hankkeen laajuuden sekä kustannusten vuoksi työ jaetaan usean vuoden aikana tehtäväksi (2023-2025). Kaavamuutoksella pyritään vastaamaan maanomistajien toiveisiin mm. rakennuspaikkoja siirtämällä tai muuttamalla loma-asuntopaikkoja vakituisen asunnon rakennuspaikoiksi.

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
ulkoinen/sisäinen	2021	2022	2023	%
*YHDYSKUNTASUUNNITTELU				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	193			
Maksutuotot	12 345	20 050	20 150	1
Muut toimintatuotot	7 287	5 200	3 580	-31
TOIMINTATUOTOT	19 825	25 250	23 730	-6
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-124 251	-105 170	-101 695	-3
Palvelujen ostot	-54 669	-79 740	-99 690	25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-643	-1 560	-2 900	86
Muut toimintakulut	-4 503	-3 100	-3 060	-1
TOIMINTAKULUT	-184 066	-189 570	-207 345	9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-164 241	-164 320	-183 615	12
VUOSIKATE	-164 241	-164 320	-183 615	12
TILIKAUDEN TULOS	-164 241	-164 320	-183 615	12
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-164 241	-164 320	-183 615	12

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalveluihin kuuluvat

- ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydensuojelu

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sito- vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Osallistuminen energiatehokkuussopimuksen täytäntöönpanoon Lähiruuan ja luonnontuotteiden hyödyntäminen Pitämällä huoli puhtaan talousveden saatavuudesta	Viranhaltijan KETS:iin käyttämät työtunnit Hyvälaatuisten vesinäytteiden % osuus ko. vuonna tutkituista
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Roskaamistapausten hoito Asukkaiden lemmikki- ja tuotantoeläinten hoidon turvaaminen Yritteliäisyyden ja yritysten toiminnan tukeminen Joustava asiakaspalvelu ja yritysten neuvonta lupa- ja valvonta-asioissa Kehitetään keinoja uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi paikkakunnalle Tasapuolinen valvonta ympäristö- ja jäteasioissa	Roskaamistapauksia % verrattaessa edellisvuoteen Eläinlääkäripäivystyskäynnit lkm Ympäristölupien määrä, kpl Maa-aineslupien määrä, kpl Ympäristö- ja jätelain mukainen valvonta, kpl Muut tarkastukset kuin määräaikaistarkastukset, kpl

Ympäristönsuojeluviranomaisena ja maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena toimii lupalautakunta. Lupalautakunta on Petäjäveden ja Multian yhteinen toimielin, jossa Multialla on kolme jäsentä varajäsenenä ja joka toimii Petäjäveden kunnan organisaatiossa. Terveysterveysviranomaisena toimii ympäristöterveyslautakunta, jonka vastuukuntana on Jyväskylän kaupunki ja jossa Multialla on yksi edustaja.

Ympäristösihteerin palvelut ostetaan Petäjäveden kunnasta ja terveystarkastajan palvelut Jyväskylän seudun ympäristöterveydeltä, jossa isäntäkunta on Jyväskylän kaupunki. Ympäristösihteeri tekee työajastaan 40 % Multian kunnalle. Terveystarkastaja käy tarvittaessa Multialla.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tärkeänä tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen, luonnonvarojen suunnitelmallisen ja kestävä käytön ohjaaminen sekä elinympäristöstä aiheutuvien terveyshaittojen ennaltaehkäisy. Näihin tavoitteisiin päästään valvonnan sekä lupa- ja ilmoitusmenettelyiden kautta. Ympäristölupien ja jätelain valvonta mm. vaarallisten jätteiden valvonta on esitetty kerran valtuustokaudessa päivitettävässä Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa. Valvontasuunnitelma on nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Ympäristönsuojelun kustannukset koostuvat suurelta osalta Petäjäveden kunnan laskuttamista ympäristösihteerin palkkakustannuksista. Multian kunta on mukana Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry ja Kokemäenjoen vesiensuojeluyhdistys ry:n Keurus –hankkeessa, jossa edistetään Keurusselän alueen vesienhoitoa ja vesienhallintaa kunnostussuunnittelun ja sidosryhmäyhteistyön kautta. Hankkeen omahoitusosuuteen on varattu määräraha vuoden 2023 talousarvioon. Lisäksi ympäristönsuojelun toimintaan on varattu rahoitusta, mm. hätäntönnöttoon.

Ympäristöterveydenhuolto huolehtii terveydensuojelu-, elintarvike-, eläinlääkintähuolto- ja tupakkalain edellyttämistä tehtävistä kunnan alueella. Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön sekä yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Tarkoituksena on varmistaa, että ympäristöterveydenhuollon valvonta on suunnitelmallista, sitä tehdään riittävin voimavaroilla, se on oikein kohdennettua, tehokasta sekä eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Suunnitelmallista valvontaa tehdään riskiperusteisesti.

Eläinlääkäripalveluja antaa yksi eläinlääkäri Multian alueella. Palvelut ovat lähinnä hyöty- ja lemmikkieläinten sairauksien hoitoa. Valvontaeläinlääkäri toimii eläinsuojelu- ja eläintautiviranomaisena kunnan alueella.

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
ulkoinen/sisäinen	2021	2022	2023	%
*YMPÄRISTÖPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	10 672	3 000	3 000	
Muut toimintatuotot	2 593			
TOIMINTATUOTOT	13 265	3 000	3 000	
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-71 310	-80 200	-87 300	9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-193	-150	-100	-33
Muut toimintakulut	-33	-50		-100
TOIMINTAKULUT	-71 535	-80 400	-87 400	9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-58 270	-77 400	-84 400	9
VUOSIKATE	-58 270	-77 400	-84 400	9
TILIKAUDEN TULOS	-58 270	-77 400	-84 400	9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-58 270	-77 400	-84 400	9

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sito- vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden tasapainen ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla Palolaitoskiinteistöstä huolehtiminen suunnitelmallisuuteen pohjautuen	Kiinteistöhoitokustannukset €/vuosi
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Kiinteistön energiakulutuksen seuranta	Paloaseman energiansäästö verrattaessa edellisvuoteen kWh/v

Keski-Suomen maakunta muodostaa oman yhtenäisen alueen. Keski-Suomen pelastuslaitos toimii vuokralla kunnan paloaseman tiloissa. Vuoden 2023 aikana tulee myös konkretisoitumaan hyvinvointialueelle siirtymisestä aiheutuvat vaikutukset. Multian kunta omistaa paloasemarakennuksen ja vuokraa kiinteistön hyvinvointialueelle.

Multian palotoimessa ei ole enää vakituista viranhaltijaa asemalla, vaan tehtäviä hoidetaan vastuupalomestarin kautta Keuruulta käsin. Tarvittaessa viranhaltija on paikalla joustavasti.

Multian palotoimessa sivutoimisten määrä on vähentynyt viime vuosina ja vuodelle 2023 yhtenä tärkeänä tavoitteena on saada houkuteltua lisää uusia sivutoimisia. Sivutoimisen henkilöstön riittävyys tulevaisuudessa on suurin toimintaa paikallisesti uhkaava riski.

Asemakiinteistö on käyttöön nähden hyvä, mutta kunnossapidosta on aktiivisesti huolehdittava. Multian paloasemalle ollaan laadittu korjaussuunnitelma, mitä lähdetään vähitellen toteuttamaan vuoden 2023 aikana. Multialla on otettu käyttöön uusi hätäkeskus tietojärjestelmä ERICA. Uusi järjestelmä muutti hälytystapaa entistä joustavammaksi tiukkojen hälytysrajojen sijaa. Nykyään hälytetään kohteen nopeinten tavoitettava yksikkö ennalta määriteltyjen muuttujien perusteella.

Tulevaisuuden tavoitteita vuodelle 2023 ja eteenpäin on turvata nykyinen toiminta. Suurin haaste on saada lisää sitoutunutta sivutoimista henkilöstöä. Lisäksi kalusto ja paloasema kiinteistö vaatii suunnitelmallista huoltoa ja ylläpitoa. Valistustilaisuuksia sekä koulutuksia pidetään pyynnöstä ja pyritään niiden kautta ehkäisemään onnettomuuksia.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sito- vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Luontokohteiden kehittäminen ja vaaliminen Puistojen siisteydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen	Yleisten alueiden kustannukset €/asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Ammattitaidolla ja vuodenajan mukaisesti liikuntapaikoista huolehtiminen Pyritään edistämään liikenneturvallisuutta, kuten kevyenliikenteenväylät	Talviliikuntapaikat kpl Kesäliikuntapaikat kpl Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoontuminen

Tulosalueen tavoitteena on kunnossapitää asemakaava-alueen puistoalueita, uimaloita, liikuntapaikkoja, toria, yleisiä reittejä ja muita yleisiä alueita.

Puistoaluetta on kaava-alueella 36 ha ja ns. taajamametsää n. 3 ha. Yleisten alueiden osalta pyritään luomaan kirkonkylästä siisti ja virikkeellinen toimintaympäristö eri ikäryhmille. Erityisesti asuinalueiden lähipuistoihin ja leikkikentän laatuun kiinnitetään edelleen huomiota.

Pyritään myös edistämään toimenpiteitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi yhteistyössä liikenneturvallisuustyöryhmän ja erityisesti Ely-keskuksen kanssa. Investointiohjelmassa ollaan varauduttu edelleen vuodelle 2023 retkeilypaikkojen kunnostukseen.

ulkoinen/sisäinen	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
*LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	497	15 000	5 000	-67
Muut toimintatuotot	24 834	7 600	10 400	37
TOIMINTATUOTOT	25 330	22 600	15 400	-32
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-28 858	-1 700		-100
Palvelujen ostot	-56 629	-39 910	-45 510	14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 788	-7 300	-17 900	145
Avustukset	-39 000	-44 000	-49 000	11
Muut toimintakulut	-380	-380	-380	
TOIMINTAKULUT	-136 656	-93 290	-112 790	21
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-111 325	-70 690	-97 390	38
VUOSIKATE	-111 325	-70 690	-97 390	38
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-77 937	-78 070	-78 070	
Poistot ja arvonalentumiset	-77 937	-78 070	-78 070	
TILIKAUDEN TULOS	-189 262	-148 760	-175 460	18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-189 262	-148 760	-175 460	18

Tilapalvelut

Tilapalveluihin kuuluvat

- kunnan kiinteistöt
- kiinteistöpalvelut
- siivoustyö
- asunto-osakkeet
- jätehuolto
- koneet ja kuljetusvälineet

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Talousarvion sitovuus Korjaussuunnitelmat kiinteistöihin	Henkilöstökustannukset Talousarviototeutuma Korjauskustannukset €/v Uusien sähköisten palvelujen käyttöönotto ja käyttäminen. Vertailulukuna käytetään ohjelman kautta tilattujen huoltotöiden määrä / v
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi Led valaistukset kaikkiin Multian kunnan hallinnoimiin kiinteistöihin Ympäristöystävällisien pesuaineiden käyttö siivoustyössä ja pelkästään pyyherullien käyttö wc-tiloissa.	Sähkönkulutus €/v kiinteistöt Paperikustannusten seuranta vuositasona
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Etätöiden mahdollistaminen ja tietoliikenneyhteyksistä huolehtiminen Digitalisaation kehittäminen palveluissa, kuten sähköiset huoltokirjat	Uusien digipalvelujen käyttöönotto

Tilapalvelut tulosalue sisältää kiinteistöpalvelut (teknisen henkilöt), siivoustyön, kunnan omat kiinteistöt (toimitilat), asuinrakennukset, osakkeet ja kuljetusvälineet.

Hyvinvointialuemuutos vaikuttaa tilapalvelut tulosalueeseen vuodesta 2023 alkaen. Multian kunta vuokraa suoraan hyvinvointialueelle Palvelukeskus Poukaman, Sinervän koululta terveydenhoitajan tilan, kunnanvirastolta perusturvan tilat, terveysaseman ja paloaseman. Kiinteistönhoito ja siivous suoritetaan kiinteistöissä teknisen toimen palveluna niissä kiinteistöissä missä tähänkin asti. Vuokraamisesta johtuen tilapalveluiden tulosalueen tulot nousevat.

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2021	2022	2023	%
Ulkoinen/sisäinen				
*TILAPALVELUT				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	42 801	38 620	40 680	5
Tuet ja avustukset	7 898			
Muut toimintatuotot	802 914	551 140	915 030	66
TOIMINTATUOTOT	853 614	589 760	955 710	62
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-240 104	-335 220	-344 960	3
Palvelujen ostot	-106 026	-426 340	-516 980	21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-347 229	-270 580	-408 990	51
Muut toimintakulut	-65 549	-36 400	-30 370	-17
TOIMINTAKULUT	-758 909	-1 068 540	-1 301 300	22
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	94 705	-478 780	-345 590	-28
VUOSIKATE	94 705	-478 780	-345 590	-28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-332 369	-174 330	-176 070	1
Poistot ja arvonalentumiset	-332 369	-174 330	-176 070	1
TILIKAUDEN TULOS	-237 664	-653 110	-521 660	-20
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-237 664	-653 110	-521 660	-20

Vesihuolto

Vesihuoltoon kuuluvat

- vesilaitos
- viemärilaitos

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sito- vuus		Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV		Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Verkosto- ja raakavesinäytteiden otto 1/kk Yhteistyön lisääminen palveluiden tuottamisessa ja hankinnoissa Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Vesitaksojen tarkistus vuosittain	Hyvä veden laatu / näytteiden tulosten raportointi. Taksa €/asukas/ ka k-se
KV		Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Pumppaamoiden ylivuotojen estäminen ja kirjaaminen	Häiriötilanteiden raportit lkm/vuosi
KV		Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen Puhtaasta juomavedestä ja sen riittäväydestä huolehtiminen	Häiriöiden lkm/vuosi
KV		Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Luonnonlähteiden laadusta ja siisteydestä huolehtiminen.	Laboratorionäytteet lkm/v

Vettä Multian vesilaitokselta toimitetaan n. 350 multialaiselle kiinteistölle sekä siirtolinjan ja muille liittyjille keskimäärin talousvedeksi n.200 m³/vrk (v. 2020). Vedenottamo on vuonna 1965 rakennettu ja vuonna 1999 saneerattu Kirkkorannan vedenottamo. Vedenottamo aidattiin vuonna 2013. Vedenkäsittelynä vedenottamolla on neutralointi natriumhydroksidilla (lipeä) ja UV-lamput. Vesisäiliöitä (ala/ylä) ei ole.

Vesijohtoverkoston pituus on n. 31 km ja siirtolinja 20.6 km. Liittyneitä kiinteistöjä on n. 350 kpl. Multialla ei ole ainuttakaan vesihuolto-osuuskuntaa, koska Piilonperän Vesiosuuskunta liittyi Multian kunnan verkostoon ja siellä on 21 liittynyttä kiinteistöä. Uusia liittyjiä linjastoon on jo vuosien ajan ollut n. 6-7 /v.

Viemärilaitos muodostuu n. 31 km pitkästä verkostosta ja siirtolinjasta 20,6 km, sekä 24kpl jäteveden pumpaamoita. Multian kunnan jätevedet on johdettu Keuruulle Jaakonsuon puhdistamolle vuodesta 2006.

Vesi- ja viemärilaitosta rasittaa suuret poistot, mistä johtuen vesi- ja viemärilaitos ei ole taloudellisesti kannattava, vaikkakin tulos on parantunut vuosi vuodelta. Lähes vuosittain on korotettu vesilaitoksen taksoja ja vieläkin ei olla aivan naapurikuntien tasolla. Vuoden 2023 taksoja ei koroteta.

Multian kunta ylläpitää omaa pohjavedenottamoa Kirkkorannassa, josta vettä nostetaan noin 58 000 m³ kunnan omaan verkkoon ja vesilaitosyhteistyönä pumpataan tarvittaessa myös Keuruulle. Jätevedenpuhdistamoa Multialla ei enää ole, vaan jätevedet pumpataan siirtolinjaa pitkin Keuruun Jaakonsuon puhdistamolle pumpattavaksi. Vuoden 2023 aikana tarkastellaan etäluettavien vesimittareiden hankintaa.

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
Ulkoinen/sisäinen	2021	2022	2023	%
*VESIHUOLTO				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	233 377	247 500	252 500	2
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT	233 377	247 500	252 500	2
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-63 726	-27 120	-20 100	-26
Palvelujen ostot	-138 152	-78 250	-111 000	42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 825	-28 900	-53 800	86
Muut toimintakulut	-87			
TOIMINTAKULUT	-245 790	-134 270	-184 900	38
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 412	113 230	67 600	-40
VUOSIKATE	-12 412	113 230	67 600	-40
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 734	-67 300	-67 450	0
Poistot ja arvonalentumiset	-66 734	-67 300	-67 450	0
TILIKAUDEN TULOS	-79 146	45 930	150	-100
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-79 146	45 930	150	-100

LASKELMAT

TULOSLASKELMA (ulkoinen), ilman perusturvan osuutta

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	565 459	558 270	538 720	-4
Maksutuotot	68 677	72 550	28 350	-61
Tuet ja avustukset	133 654	111 140	107 200	-4
Muut toimintatuotot	260 827	275 680	778 890	183
TOIMINTATUOTOT	1 028 617	1 017 640	1 453 160	43
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 581 267	-2 606 110	-2 700 382	4
Palvelujen ostot	-1 205 288	-1 562 050	-1 944 777	25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-581 990	-466 540	-645 135	38
Avustukset	-111 410	-118 000	-133 000	13
Muut toimintakulut	-198 538	-153 550	-217 780	42
TOIMINTAKULUT	-4 678 493	-4 906 250	-5 641 074	15
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 649 876	-3 888 610	-4 187 914	8
Verotulot	6 429 424	5 914 000	3 750 000	-37
Valtionosuudet	5 691 840	5 920 560	882 590	-85
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	439	450	450	
Muut rahoitustuotot	7 483	2 220	3 020	36
Korkokulut	-395	-1 000	-9 000	800
Muut rahoituskulut	-5 796	-1 000	-1 000	
Rahoitustuotot ja -kulut	1 731	670	-6 530	-1 075
VUOSIKATE	8 473 119	7 946 620	438 146	-94
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-522 240	-408 510	-400 180	-2
Poistot ja arvonalentumiset	-522 240	-408 510	-400 180	-2
TILIKAUDEN TULOS	7 950 878	7 538 110	37 966	-100
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	7 950 878	7 538 110	37 966	-100

TULOSLASKELMA (ulkoinen), sisältäen perusturvan osuuden

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	885 576	888 280	538 720	-39
Maksutuotot	538 801	466 450	28 350	-94
Tuet ja avustukset	312 060	157 640	107 200	-32
Muut toimintatuotot	435 257	443 710	778 890	76
TOIMINTATUOTOT	2 171 693	1 956 080	1 453 160	-26
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-5 465 124	-5 625 590	-2 700 382	-52
Palvelujen ostot	-6 259 835	-6 429 940	-1 944 777	-70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-924 154	-725 900	-645 135	-11
Avustukset	-314 787	-341 400	-133 000	-61
Muut toimintakulut	-285 997	-246 050	-217 780	-11
TOIMINTAKULUT	-13 249 896	-13 368 880	-5 641 074	-58
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 078 203	-11 412 800	-4 187 914	-63
Verotulot	6 429 424	5 914 000	3 750 000	-37
Valtionosuudet	5 691 840	5 920 560	882 590	-85
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	439	450	450	
Muut rahoitustuotot	7 483	2 220	3 020	36
Korkokulut	-395	-1 000	-9 000	800
Muut rahoituskulut	-5 796	-1 000	-1 000	
Rahoitustuotot ja -kulut	1 731	670	-6 530	-1 075
VUOSIKATE	1 044 792	422 430	438 146	4
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-527 483	-413 510	-400 180	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-527 483	-413 510	-400 180	-3
TILIKAUDEN TULOS	517 309	8 920	37 966	326
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	517 309	8 920	37 966	326

ulkoinen	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TULOSLASKELMA			
<i>TOIMINTATUOTOT</i>			
Myyntituotot	538 720	573 400	573 400
Maksutuotot	28 350	72 550	72 550
Tuet ja avustukset	107 200	118 640	118 640
Muut toimintatuotot	778 890	275 680	275 680
TOIMINTATUOTOT	1 453 160	1 040 270	1 040 270
<i>TOIMINTAKULUT</i>			
Henkilöstökulut	-2 700 382	-2 883 290	-2 883 290
Palvelujen ostot	-1 944 777	-1 612 100	-1 612 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-645 135	-654 930	-654 930
Avustukset	-133 000	-120 000	-120 000
Muut toimintakulut	-217 780	-154 050	-154 050
TOIMINTAKULUT	-5 641 074	-5 424 370	-5 424 370
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 187 914	-4 384 100	-4 384 100
Verotulot	3 750 000	3 377 000	3 445 000
Valtionosuudet	882 590	1 429 000	1 507 000
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
Korkotuotot	450	450	450
Muut rahoitustuotot	3 020	3 020	3 020
Korkokulut	-9 000	-9 000	-9 000
Muut rahoituskulut	-1 000	-1 000	-1 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 530	-6 530	-6 530
VUOSIKATE	438 146	415 370	561 370
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
Suunnitelman mukaiset poistot	-400 180	-400 180	-400 180
Poistot ja arvonalentumiset	-400 180	-400 180	-400 180
TILIKAUDEN TULOS	37 966	15 190	161 190
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	37 966	15 190	161 190

Lautakuntien ja toimialueiden talousarviot (ulkoinen/sisäinen)

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
T A R K A S T U S L A U T A K U N T A				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT	-7 585	-8 320	-8 440	1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 585	-8 320	-8 440	1
VUOSIKATE	-7 585	-8 320	-8 440	1
TILIKAUDEN TULOS	-7 585	-8 320	-8 440	1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 585	-8 320	-8 440	1
	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
K U N N A N V A L T U U S T O				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT	-29 214	-17 180	-22 640	32
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29 214	-17 180	-22 640	32
VUOSIKATE	-29 214	-17 180	-22 640	32
TILIKAUDEN TULOS	-29 214	-17 180	-22 640	32
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-29 214	-17 180	-22 640	32
	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
K U N N A N H A L L I T U S				
TOIMINTATUOTOT	298 129	286 140	251 500	-12
TOIMINTAKULUT	-967 892	-910 470	-832 895	-9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-669 763	-624 330	-581 395	-7
VUOSIKATE	-669 768	-624 330	-581 395	-7
Poistot ja arvonalentumiset	-24 701	-16 130	-11 870	-26
TILIKAUDEN TULOS	-694 469	-640 460	-593 265	-7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-694 469	-640 460	-593 265	-7
<i>Tästä sisäisiä menoja</i>	-26 822	-16 230	-4 350	-73
	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
K E S K U S V A A L I L A U T A K U N T A				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT	1 784	2 000	3 000	50
TOIMINTAKULUT	-12 463	-6 010	-6 560	9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 679	-4 010	-3 560	-11
VUOSIKATE	-10 679	-4 010	-3 560	-11
TILIKAUDEN TULOS	-10 679	-4 010	-3 560	-11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 679	-4 010	-3 560	-11

ulkoinen/sisäinen	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
SIVISTYSTOIMI				
TOIMINTATUOTOT	231 030	209 450	189 440	-10
TOIMINTAKULUT				
TOIMINTAKULUT	-2 889 223	-2 835 830	-3 117 924	10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 658 193	-2 626 380	-2 928 484	12
VUOSIKATE	-2 658 193	-2 626 380	-2 928 484	12
Poistot ja arvonalentumiset	-20 499	-72 680	-66 720	-8
TILIKAUDEN TULOS	-2 678 692	-2 699 060	-2 995 204	11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 678 692	-2 699 060	-2 995 204	11
<i>Tästä sisäisiä menoja</i>	<i>-597 339</i>	<i>-421 400</i>	<i>-236 770</i>	<i>-44</i>

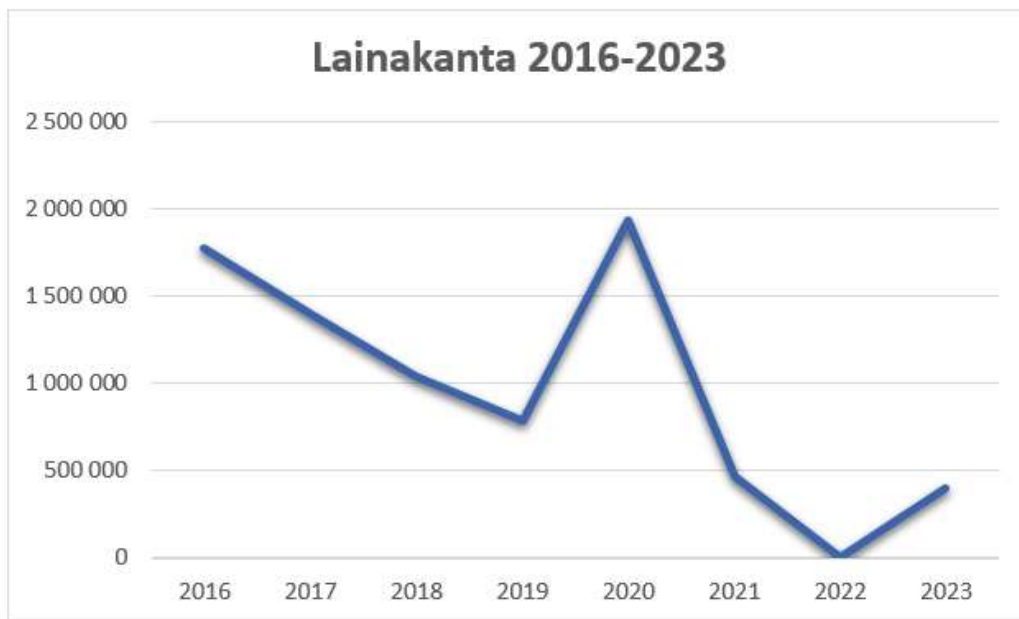
ulkoinen/sisäinen	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
TEKNINEN TOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT	1 145 411	888 110	1 250 340	41
TOIMINTAKULUT	-1 396 955	-1 566 070	-1 893 735	21
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-251 544	-677 960	-643 395	-5
VUOSIKATE	-251 544	-677 960	-643 395	-5
Poistot ja arvonalentumiset	-477 040	-319 700	-321 590	1
TILIKAUDEN TULOS	-728 584	-997 660	-964 985	-3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-728 584	-997 660	-964 985	-3
<i>Tästä sisäisiä tuloja</i>	<i>647 737</i>	<i>368 060</i>	<i>241 120</i>	<i>-34</i>

Multian kunta (Rahoituslaskelma 1 000 €)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
RAHOITUSLASKELMA			
<i>TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</i>			
<i>TOIMINNAN RAHAVIRTA</i>			
VUOSIKATE	1 045	422	438
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	261	-50	-20
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 306	372	418
<i>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</i>			
INVESTOINTIMENOT	-365	-435	-439
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN		25	25
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	-35	100	20
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-35	-310	-394
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 271	62	24
<i>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</i>			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	5	5	5
<i>LAINAKANNAN MUUTOKSET</i>			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	14	300	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-244	-14	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-1 450	-450	400
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 680	-164	400
<i>OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET</i>	-33		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	410		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 298	-159	405
RAHAVAROJEN MUUTOS	-27	-97	429
 Lainakanta (1 000 €)	 1 869	 0	 400

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Investointien rahoittamiseksi talousarviossa esitetään varattavaksi 450 000 euroa lyhytaikaista lainaa. Laina kattaisi osin vuoden 2023 investointien rahoituskustannukset. Kuntarahoituksen myöntämästä lyhytaikaisesta Kuntatodistus -rahoituksesta on joustavasti mahdollista nostaa maksimissaan neljä miljoonaa euroa. Vuodelle 2023 korko- ja rahoituskuluihin on varattu 10 000 € ja lainaa ennakoidaan lyhennettävän yhteensä 50 000 euroa. Marraskuussa 2022 nostettiin 300 000 euroa kuntatodistus hetkellisen kassavajeen vuoksi. Se on kuitenkin tarkoitus maksaa pois ennen vuodenvaihdetta, jolloin Multian kunta on tilinpäätöshetkellä velaton. Multian kunnalla on kuitenkin leasingvastuita 3,6 miljoonaa euroa uuden koulun rakentamisesta, mikä tarkoittaa noin 2 420 euroa asukasta kohti.

INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelma on tehty toimialoilta kerättyjen investointisuunnitelmien ja -ehdotusten pohjalta sekä edellisten vuosien investointisuunnitelmiin pohjaten. Investointien kokonaiskustannusarvio ensi vuonna on 438 990 euroa. Suurin yksittäinen investointi vuonna 2023 ovat Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n osakkeet (186 990 €). Suurin infrastruktuuri-investointi kohdistuu Teppolanniemen asuinalueen tien ja kunnallistekniikan investointiin, mihin on varattu 70 000 €.

Investointitaulukossa on esitetty suunnitellut investointimenot poistovaikutuksineen. Tämän lisäksi alle 10 000 euron osakkeiden hankintamenot voidaan käsitellä kunnanhallituksen päätöksellä ilman erillistä valtuuston päätöstä ja investointisuunnitelman muuttamista, mikäli tulevan talousarvio vuoden aikana syntyy tarve.

INVESTOINTITÄULUKKO 2023 (2024–2025)

Taulukossa on esitetty investoinnit tulevalle talousarvio vuodelle, sekä suunnitelmavuosille jatkuvat investoinnit. Taulukossa on myös arvioitu poistovaikutus vuositasona kyseisestä investoinnista, mutta vuosipoisto ei kuvaa vuoden 2023 poistojen määrää suoraan, vaan niiden laskentaan on vaikuttanut se, milloin investoinnin arvioidaan valmistuvan.

INVESTOINNIT 2023	Kokonais- kust.arvio yhteensä	Toteuma 2023 arvio	2023 kulut	2023 tulot	2023 netto	Poisto- vaikutus 2023	poisto	2024	2025
	€	€	€	€	€	/ vuosi €	aika v.	€	€
AINEETOMAT HYÖDYKKEET									
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET									
Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n osakkeiden ostaminen 230 kpl.	186 990 €	186 990 €	186 990 €		186 990 €		-		
MAA- JA VESIALUEET									
RAKENNUKSET									
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET									
Retkeilypaikkojen kunnostus	30 000 €	10 000 €	10 000 €		10 000 €	2 000 €	15		
Hulevedet/Pumppaamoiden saneeraus	30 000 €	10 000 €	10 000 €		10 000 €	667 €	15	10 000 €	10 000 €
Poukaman putkiremontti	175 000 €	45 000 €	45 000 €		45 000 €	8 750 €	15		
Yleisurheilukentän kunnostus	48 000 €						15	24 000 €	24 000 €
Humppakuja	25 000 €	25 000 €	25 000 €		25 000 €	1 667 €	15		
Paloaseman ovien sähköistys	7 000 €	7 000 €	7 000 €		7 000 €	700 €	10		
Paloaseman lattian peruskorjaus	50 000 €						10	50 000 €	
Uimalaitoksen kunnostus	30 000 €	30 000 €	30 000 €		30 000 €	3 000 €	10		
Teppolanniemen asuinalueen tie ja kunnallistekniikka	70 000 €	70 000 €	70 000 €		70 000 €	1 167 €	15		
Monitoimikenttä	30 000 €	30 000 €	30 000 €	25 000 €	5 000 €	333 €	15		
Koulun pihan rakentaminen	100 000 €	30 000 €	30 000 €		30 000 €	2 000 €	15	70 000 €	
KONEET JA KALUSTO									
Sinerväsalin äänentoisto	10 000 €	10 000 €	10 000 €		10 000 €	3 333 €	3		
Sinerväsalin näyttämövalaistus	9 000 €						3	9 000 €	
Patjasalin kalustaminen	10 000 €	10 000 €	10 000 €		10 000 €	3 333 €	3		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	810 990 €	463 990 €	463 990 €	25 000 €	438 990 €	26 950 €		163 000 €	34 000 €

LASKENNALLINEN MUU TASEYKSIKKÖ

	TP 2021	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Muutos %
Ulkoinen/sisäinen				
*VESIHUOLTO				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	233 377	247 500	252 500	2
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT	233 377	247 500	252 500	2
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-63 726	-27 120	-20 100	-26
Palvelujen ostot	-138 152	-78 250	-111 000	42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 825	-28 900	-53 800	86
Muut toimintakulut	-87			
TOIMINTAKULUT	-245 790	-134 270	-184 900	38
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 412	113 230	67 600	-40
VUOSIKATE	-12 412	113 230	67 600	-40
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 734	-67 300	-67 450	0
Poistot ja arvonalentumiset	-66 734	-67 300	-67 450	0
TILIKAUDEN TULOS	-79 146	45 930	150	-100
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-79 146	45 930	150	-100

Vesi- ja viemärlaitostoiminta toteutetaan kunnan omana työnä. Talousarviossa ne on eritelty laskennalliseksi taseyksiköksi.

KUNNANVALTUUSTO

17 jäsentä

KUNNANHALLITUS

7 jäsentä

KUNNANJOHTAJA

Yleishallinto

Kunnanjohtaja

Sivistystoimi

Sivistystoimenjohtaja

Tekninen toimi

Tekninen johtaja

LUPALAUTAKUNTA

Kunnanhallitus

Sivistystoimi

Yhdyskuntasuunnittelu

Hallintopalvelut

Kuljetuspalvelut

Ympäristöpalvelut

Elinvoimapaalvelut

Perusopetus

Liikenneväylät ja
yleiset alueet

Hyvinvoinnin
koordinointi

Muu koulutus

Tilapalvelut

Työllisyyspalvelut

Varhaiskasvatus

Vesihuolto

Vapaa-aikapalvelut

Vaikuttamistoimielimet

Vanhusneuvosto

Vammaisneuvosto

Nuorisovaltuusto

Lakisääteiset lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Keskusvaalilautakunta